

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 206 (2768) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Hazaérkezett németországi útjáról a Kormányzó Ur

Bárdossy miniszterelnök tájékoztatta a kormány tagjait a háromnapos megbeszéléseiről. — Az egész magyar közvélemény meg lehet elégedve a tárgyalások eredményével! — mondotta a miniszterelnök

A Magyar Távirati Iroda jelenti: **Horthy** Miklós kormányzó ma reggel érkezett vissza Németországból. A kormányzó úr kíséretében érkezett **Bárdossy** László miniszterelnök és külügyminiszter, vitéz **Szombathelyi** Ferenc altábornagy, a honvédevezé-
kar főnöke, vitéz **Kócs** Miklós vezérőrnagy, első szárnysegéd, vitéz **László** Dezső vezérőrnagy és **Szentmihály** Andor követsegi tanácsos. A budapesti német követ és a katonai attasé szintén visszaérkezett Budapestre. A kormányzó ur mellé beosztott magyar-német díszkíséret tagjai a határig kísérték a főmihályos urat. A határig kísérték a kormányzó urat a berlini magyar követ és vitéz **Homlok** Sándor katonai attasé is.

A Kormányzó úr távirata a Führerhez

A Magyar Távirati Iroda jelenti: **Horthy** Miklós kormányzó a német-magyar határ átlépésekor a következő táviratot intézte a Führerhez:

Hiller Adolf Excellenciájának, vezér és kancellárnak, vezéri főhadiszállás. A német birodalmi terület elhagyásakor szeretném excellenciádnak hálásan megköszönni szívélyes fogadtatásomat. Különös megelégedésemre szolgált, hogy ezekben a sorsdöntő napokban meglátogathattam Excellenciádat a győzelmes német véderő főhadiszállásán. Nem szeretném elmulasztani az alkalmat, hogy kifejezésre juttassam legbensőbb jókívánságaimat a szövetséges német birodalom végső győzelmé iránt. Fogadja Excellenciád legmélyebb nagyrabecsülésem kifejezését. Horthy Miklós.

Bárdossy miniszterelnök távirata Ribbentrophoz

Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter a német birodalom elhagyásakor **Ribbentrop** birodalmi külügyminiszterhez a következő táviratot intézte:

Ribbentrop Joachim Excellenciájának, német birodalmi külügyminiszternek. Vezéri főhadiszállás. A szövetséges német birodalom határának állapása előtt őszinte szükségét érzem annak, hogy a hagyományos német-magyar fegyverbarátság szellemében kifejezést adjak leghálásabban köszönetemnek az annyira szívélyes fogadtatásért és irányultban mindenkor tanusított megértésért. Biztosítom Excellenciádat, hogy mindig

felejtethetlen marad számomra a német vezérnek és az egész német népnek akarata és elszántsága, amellyel ezt a győzelmes harcot az európai civilizációért és az igazságos újjárendezésért folytatja. Kérem Excellen-

ciádat, tolmácsolja tiszteltteljes köszönetemet, a vezér és kancellár Excellenciájának, kifejezést adva legmélyebb nagyrabecsülésemnek és őszinte együttérzésemnek. Bárdossy László.

Tokió közvetítésével fegyverszünetet kér Moszkva Berlinton (?)

Jelentékeny erők törnek előre Murmanszk felé. — Roosevelt már hetekkel ezelőtt parancsot adott a hajóhadnak a tüzelésre

Berlini jelentés szerint — mint a Pest értesül — külföldön egyes forrásokból olyan híreket terjesztenek hogy a szovjet kormány Tokióban tapogatózott, vajjon nem köthetne-e Japán közvetítésével fegyverszünetet Németországgal. Berlini hivatalos körökben nem fűznek megjegyzést a híreszteléshez, csak azt állapítják meg, hogy Berlinben nem tudnak a Szovjet ilyen lépéséről. Azokkal a külföldi jelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint a szovjetkormány békeajánlatot tett volna Finnországnak, a berlini külügyminiszteriumban rámutatnak arra, hogy a bolsevizmussal nem lehet szerződést kötni, erről egyébként a finneknek sokkal bővebb tapasztalataik vannak,

mint másoknak. A bolsevizmust csak megsemmisíteni lehet.

A fenti összefüggésben nyilatkoztak a berlini külügyminiszterium illetékes ténylezői az északi államoknak a bolsevizmus elleni harcban való részvételéről. Hangoztatják, hogy az északi államok közül Svédország az egyetlen, amely külön állásponton van Németországnak a bolsevizmus ellen folytatott harcával kapcsolatban. Finnország, Norvégia és Dánia a németek mellé állt a közös ellenség ellen a keleti harctéren. Svédországnak a történelem előtt kell majd számot adnia politikájáról. Németország természetesen nem kényszerítheti Svédországot, hogy vegyen részt a bolsevizmus elleni harcban.

100.000 tonnával. Ezenkívül az ellenség öt hajóját és két repülőgépet zsákmányul ejtettek. A Ladoga-tónál lefolyt harcokban eddig tíz ellenséges hajót süllyesztettek el. A finn vadászok és légvédelmi ágyuk június 25-től szeptember 11-ig lelőttek 120 bombázógépet, 281 vadászgépet, 23 felderítő és egyéb gépet, valamint öt megfigyelő léggömböt. Ide kell számítani még 19 repülőgépet és hat záróléggömböt, úgy hogy a lelőtt repülőgépek és léggömbök száma összesen 454. Ebben a számban nincs benne a megrongált és az ellenséges repülőtereken megsemmisített szovjet gépek száma. (MTI)

EDEN ÉS DILL ISMÉT KAIRÓBA JÁRT

Isztanbulból jelentik: (B. T.) Diplomáciai forrásból származó jelentések szerint az angol külügyminiszter és John Dill angol vezérkari főnök az elmúlt napokban titokban ismét Kairóban járt. Utazásuk célja állítólag az volt, hogy a libiai offenzíva előkészületeit felülvizsgálják.

Murmanszk helyzete aggasztó a Szovjet számára

Berlinből jelentik: (Stefani) Londoni és moszkvai jelentés szerint **Murmanszk helyzete aggasztó, mert jelentékeny német erők törnek előre ebben az irányban. Murmanszk elvesztése megfosztaná a szovjetet egyetlen kikötőtől, amely az Atlanti óceán felé nyújt kapcsolatot. Kíev és Szentpétervár helyzete is nyugtalanító.** (MTI)

A zsákmányolt lovak száma közel 8 ezer, a járműveké 1500. A finn tengeröbölben lefolyt hadműveletekben a finn haditengerészeti erők 70 ellenséges hajót megsemmisítettek meg, összesen

Roosevelt beszédének visszhangja

Newyorkból jelentik (NTI): A külügyminiszternek a sajtóértekezleten az úgynevezett amerikai védelmi övezetről elhangzott kijelentésével kapcsolatban a péntek délutáni lapok azt írják, hogy ez a védelmi övezet valójában nincs meghatározva, mert valamennyi tengert magában foglalja. (MTI)

A német főváros illetékes köreinek felfogása szerint **Roosevelt** elnök a háborút akarja. Mivel pedig háborút akar, kénytelen erre az amerikai népet előkészíteni. **Roosevelt** a nemzetközi zsidóság exponense. **Roosevelt** és a zsidóság kívánsága az összes európai népek egymás ellen uszítása. **Roosevelt** már régen kiadta a pa-

rancsot az amerikai hajóknak a tüzelésre. A képmutatás csúcspontja, hogy most úgy állítja be, mintha a tengerek szabadságáért szállna síkra. *Berlinből jelentik (NTI):* **Roosevelt** beszédével kapcsolatban a *Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz* ezeket írja:

Ha **Roosevelt** azt gondolja, hogy a tüzelésre vonatkozó parancsával, amelynek jogosultságát helyet nem álló adatokkal elhíthető színben akarja feltüntetni, a világnak lényegében valami újat mondott, akkor ismét csalódott. Az amerikai hajóhad valójában már hetekkel ezelőtt megfelelő parancsot kapott, csak eddig nem merték hivatalosan közzétenni. Az el-

Távolli országok
minden érdekességét hallgassa mindig
Standard
RADIO val

Kapható:
„Musica“ Racz Ernő
cégnél
Rákóczi-út 11.

Kapható:
Bodor László
rádió és műszaki szaküzletében
Szent László-tér 1.

nők újabb kísérletet tesz arra, hogy valamennyi tenger felett érvényesítse uralmát és mindenkit kiküszöböljön, aki neki nem tetszik. Amit Roosevelt a jogok elferdítésével a tengerek szabadságának nevez, az nem egyéb, mint egy hadviselő államnak az Egyesült Államok részéről hadianyaggal való korlátlan ellátása. Csúpan a polgári lakosság élelmiszerellátása nem magától értetődő jog az elnök szerint és nem találhat alapot a tengerek szabadságára. (MTI.)

AZ ELSZIGETELŐDÉS HÍVEINEK ERŐTLEN TILTAKOZÁSA

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma newyorki tudósítója szerint, az amerikai lapok washingtoni tudósítói a következőket jelentik:

Az elnök bejelentése gyakorlatban azt jelenti, hogy az amerikai haditengerészet hajói az Atlanti óceán északi részén egészen Izlandig követik az Anglia felé igyekvő hajókat. Ezzel nagyban megkönnyítik az angol hadihajók feladatát, amelyeket Island és Anglia körül lehet összevonni. Az elnök jelentős mértékben kiterjesztette a biztonsági övezetet. Az elnök legügyesebb intervenció beszédét mondotta el és mint a Sun tudósítója megállapítja, szándéka, hogy az amerikai nép beletörődjék a háború kikerülhetlenségébe. Megállapítja a lap, hogy

az elszigetelődéspárti képviselők és szenátorok felemelték ugyan szavukat az elnök bejelentése ellen, tiltakozásuk azonban inkább csak akadémikus jellegű volt.

Washingtonból jelentik: (NTI) A csütörtöki sajtóértekezleten a külügyminisztert megkérdezték a Roosevelt rádióbeszédében említett német tengeralattjárónak amerikai hadihajó ellen történt állítólagos támadása ügyében. Hull az érdeklődőket a haditengerészeti miniszteriumhoz utasította azzal a megokolással, hogy ő nincs tájékoztatva a kérdésről. Megkérdezték tőle, vajon az a tény, hogy Japán nem említette beszédében Roosevelttel azt, jelenti-e hogy Japánnal megegyezés készült?

Erre a kérdésre Hull megismételte, hogy semmi új fejlemény nem történt. Arra a kérdésre, hogyan áll a Szovjetunióknak nyújtandó segítség fokozása, annyit válaszolt, hogy az Egyesült Al-

lamok kormánya emberi lehetőség szerint mindent megtesz. (MTI)

CLODIUS ANKARAI TÁRGYALASAI
Isztanbulból jelentik: (B. T.) Ideérkezett hírek szerint Clodius tárgyalásai a török fővárosban a miniszterelnök és külügyminiszter Ankarába való visszatérésével új fordulatot vettek.

Kártolószalagokat

mindenfajta kivitelben, elsőrendű minőségben szállít

Első Magyar Kártolószalaggyár R. T. Pestszentlőrinc.
gr. Apponyi Albert-u. 8 szám.

Telefon: 146-764.

Amerika védelmét a Vörös-tengerre, Burmára és Vladivosztkra is kiterjesztik

Newyorkból jelentik (NTI): A Newyork Herald washingtoni jelentése szerint hivatalos körök nagy részében valószínűnek tartják, hogy az Egyesült Államok védelmét kiterjesztik a Vörös-tengerre, Burmára és Vladivosztkra is. A Newyork Herald Tribune az Atlanti-óceán északi részében megtorpedózott 26 hajó elsüllyesztéséről szóló hírt az Egyesült Államokkal szemben való kihívásnak minősíti. (MTI.)

Az Esti Ujság írja: Amerika és Izland közötti tengeri úton torpedóállalat következtében elsüllyedt az 1550

tonnás „Montana” nevű gőzös, amely panamai lobogó alatt haladt. Eredetileg dán hajó volt, de az amerikai kormány megvásárolta. Legénysége közt nem volt amerikai állampolgár.

Független 20-28 év közötti jobb megjelenésű leány 6-8 ezer pengővel a főúton textilüzlethez betársulhat. Mint pénztáros tevékenykedne. Ajánlatot „Csak keresztény” jellegére a kiadóba.

„Victoria” Európa jelszava a győzelemért

Kormányzó Urunk látogatása és tárgyalásai Hitler vezérkancellárnál, Bárdossy miniszterelnök rádióüzenete a magyar néphez a bolsevizmus elleni kereszties hadjáratról ismét előtérbe hozta azt a gondolatot, hogy a bolsevizmus elleni harc Európa harca több ezer éves kultúrájáért, a kereszténységért, egyáltalán az emberi életért.

Az arcvonalon ott küzd már Európa minden népének fia. Ebben az óriási csatában mi az első között

állunk. Egy jelszavunk van: Victoria — Győzelem. Egy jelvényünk lehet csak, a „V” betű. Ezt viseljük, ezt terjesszük, hogy ezáltal is szorosabbra vonjuk azt a kapcsolatot Európa népei között, de magunk között is örvendetes látvány, hogy már nagyon sokan viselik az egyébként is nagyon izléses jelvényeket. De viseljük még többet. Szerkesztőségünkben korlátolt mennyiségben kaphatók ilyen jelvények.

500 ezer pengős OTI kölcsönből bérházat épít a város

Nagyvárad. Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy hétfőn építési ügyben értekezlet lesz a belügyminiszteriumban. Az értekezleten tárgyalják Nagyvárad 500 ezer pengős OTI kölcsön ügyét. Szó van ugyanis arról, hogy a város bérházépítési céljára kölcsönt keres. Szombaton délelőtt dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester és Palcsik Sándor mérnök helyszíni szemlét tartottak, a színházi diszkrét

raktárban és megállapították, hogy a terület bérházépítési célra kiválóan alkalmas. Ebben az ügyben a jövő hét folyamán összeül a városrendelészeti bizottság is. Palcsik mérnök tervet készít a bérház földszinti részén üzlet helyiségek, az emeleti részén pedig lakások lesznek. Amennyiben a kölcsönt sikerül megkapni, az építkezés megkezdésére az ősz folyamán megindulhat.

Készül az új tűzoltólaktanya terve

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délelőtt a városi főispán, polgármester és Palcsik Sándor mérnök megvizsgálták a jelenlegi tűzoltólaktanyát, előszörban azt az új épületet, amelyben a mentő és tűzoltó felszereléseket he-

lyezték el. A polgármester utasítást adott a mérnöki hivatalnak, hogy az új tűzoltólaktanya tervét és költségvetését sürgősen készítse el és azt a legközelebbi törvényhatósági ülés céljára terjesszék, a hely és az építési keret megállapítása céljából.

Helyreállt a vasuti forgalom Budapest és Kolozsvár között

Kolozsvárról jelentik: A MAV igazgatóságának közlése szerint a Királyhágó és Körösfeketető közötti árvíz okozta pályarongálódásokat sikerült helyrehozni és péntektől kezdve újból megindult az átszállás nélküli vasuti forgalom Kolozsvár és Budapest között.

Öt nyilas képviselő kilépett a pártból

Budapestről jelentik: Mint az Esti Ujság írja: Baky László, Jandl Lajos, Kuhajda Vilmos, Lill János és Palló Imre országgyűlési képviselők levélben jelentették be a nyilaskeresztes pártból való kilépésüket. Rupprecht Olivér, a Magyarság főszerkesztője is kilépett a pártból. A kilépett képviselők Szilasi Ferenc pártvezérnök küldték el levelüket.

Felhívás az Ipartestület tagjaihoz

Az 1884. évi XVII-ik törvénycikk 103-104. paragrafusai minden iparosnak kötelességévé teszik, hogy munkásaikat az Ipartestületnél nyilvántartás végett ugyanazon törvény 157. paragrafusában előírt büntetés terhe alatt bejelentés.

Az iparosság legnagyobb része ezen kötelességének a mai napig sem tett eleget.

Ezuttal a legkomolyabban felhívjuk az iparosokat, hogy ezen kötelességüknek legkésőbb szeptember 23-ig tegyenek eleget, mert a legszigorúbb ellenőrzéssel kutatjuk fel a mulasztásokat és a büntető eljárást folyamatba tesszük ellenük.

A bejelentések szeptember 15-től 23-ig mindennap d. u. 3-tól 6-ig történnek az Ipartestület hivatalában.

Torlódás elkerülése végett az iparosok hozzák magukkal vagy küldjék fel a bejelentendő munkás, vagy munkások munkakönyvét, ha munkakönyvük még nem volna úgy a munkakönyv becserelésénél kiadott ügynevezet „adeverincát” minden esetben feljegyezve a munkába lépés napját.

Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyvárad m. kir. állami gyermekmenhely 1941. november hó 1-től 1942. december hó 31-ig terjedő idő alatt előreláthatólag felmerülő tej és tejtermékek szükségletének fedezésére 1941. október hó 10-én nyilvános versenyárgyalást tart.

Az érdeklődők az általános és részletes feltételekről az intézet gondnoki hivatalában nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

Nagyvárad, 1941. szeptember 10.
igazgató-főorvos.
Dr. GAGYI s. k.

Cserépkályhák
Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy
Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18
fok melege lesz.
TESTA cserépkályhakerakal
Szaniszló u. 68.
Telefon 14-94

Férfi kalapot olcsón vegyen **Szántay János-nál** Atalakítás, tisztítás gyárilag. Bazárépület, színház oldal.

Német búvárnaszádok és repülőgépek ismét súlyos veszteséget okoztak az angol hajóhadnak

Eddig 166 ezer tonna hajóteret süllyesztettek el két erősen védett karavánból. Számtalan vállalkozást hajtottak végre csapataink Ukrajnában az elmúlt tiz nap alatt

(Vezéri főhadiszállás) A véderő főparancsnoksága közli: Keleten a támadó hadműveletek szépen haladnak, bár az időjárás kedvezőtlen, a terep pedig nagy nehézségeket támaszt. Búvárnaszádaink az Atlanti óceán északi felében rátámadtak egy több, mint negyven hajóból álló, korvetthajóktól és rombolóktól oltalmazott ellenséges hajókaravánra. Több napi harc közben eddig 22 hajót elsüllyesztettek, összesen 134.000 tonnával. Két 11.000 tonnát kitevő hajót torpedó ért. Ezek valószínűleg szintén elmerültek. Légierőnk a péntekre virradó éjjel Greath Yarmouthtól délre egy védett hajókaravánból elsüllyesztett három tehergőzöst 21.000 tonnával. Ugyanezekben a vizeken megrongáltak egy könnyű brit cirkálót. Előrszázadaink visszaverték egy angol gyorsnaszádraj támadásait. Három gyorsnaszádot elsüllyesztettek. A német hajókaraván minden egysége épségben elérte rendeltetési helyét. Angol repülők a péntekre virradó éjjel csekély eredménnyel megtámadták az északnémetországi tengerpartot. Néhány lakos meghalt, illetve megsérült. Két ellenséges gépet lelőttünk. (MTI)

TÖBB SZOVJET GÉPESÍTETT HADOSZLOPOT SEMMISÍTETEK MEG A NÉMET REPÜLŐK

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az ukrainai arcvonalon, az ellenség elkeseredett kísérleteket tett a szövetséges hadműveletei ellen. Ezért az elmúlt tiz nap alatt a magyar arcvonalon számtalan vállalkozást indítottak. A szovjetsapatok kimerültsége miatt ezek a vállalkozások átmenetileg ellankadtak és erőfeszítéseik tüzérségi tevékenységre szorítkoznak. A szövetséges erők, napok óta kibontakozó sikerei arra kényszerítették az ellenséget, hogy a Szovjetbirodalom területén sebtiben összeszedett új alakulatokat vessen harcba a Dnyeper menti arcvonalak megingatására. Ezekben a harcokban egészen kis magyar osztagok nagy önállósággal vívtak sikeres harcokat és kitüntették magukat. A légvédelmi tüzérség tizenkét szovjetgépet lőtt le.

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő, mint katonai helyről jelentik, szeptember 11-én ismét támadást intézett az Alsó-Dnyeper és a Krim, valamint a közép-dnyepermenti vidékek ellen. A német repülők több gépesített hadoszlopot semmisítettek meg. (MTI)

SZOVJET LÉGVÉDELMI ÜTEGEKET SEMMISÍTETEK MEG REPÜLŐINK

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szövetséges hadsereg ukrainai had-

műveletei egyes helyeken, még a heves ellentámadások ellenére is következetesen haladnak előre. A honvédseregtestek arcvonalán nyugalom volt. Az ellenség egész napon át csak szorványos tüzérségi tevékenységet fejtett ki. A honvédlégikötelékek eredményes vállalkozásokat hajtottak végre. Hatásosan bombáztak ellenséges támaszpontokat és néhány szovjet légvédelmi üteget megsemmisítettek.

Hatalmas tüzek Leningrád katonai műveiben

Berlinből jelentik: (NTI) Német részről közlik, hogy a német repülők a keleti arcvonalon jól célzott bombatalálattal a péntekre virradó éjjel nagy tüzeket okoztak Leningrád katonai műveiben. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Német harcigépek csütörtökön rajtaütöttek Odessza kikötőjén. A bombák pontosan találtak. Dolguk végeztével a repülők sok találatot és nagy tüzeket figyeltek meg. (MTI)

NÉMET LÉGITÁMADÁS SZUEZ FELETT

Berlinből jelentik: (NTI) Német harcigépek a péntekre virradó éjjel az afrikai arcvonalon bombázták Szuez és Port Taufio kikötőberendezéseit. A bombák a tárházakban és csarnokokban tüzeket okoztak. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Német tengerészeti tüzérség csütörtökön lelőtt egy angol harcigépet, midőn a megszállott part felé közeledett. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani) Olasz bombavetőrepülőgépek a péntekre virradó éjjel kis- és közepméretű bombákkal árasztották el a máltai Micabba és Halfar repülőtereit. (MTI)

DÁN TERÜLETEKET BOMBÁZTAK AZ ANGOL REPÜLŐK

Kopenhágából jelentik: (NTI) Angol repülők a péntekre virradó éjjel átrepültek Dánia egyes területei felett és

Amerika mérhetetlen mennyiségű élelmiszert szállít Angliának

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Egyesült Államok helyettes földművelésügyi államtitkára kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy az Egyesült Államok mérhetetlen mennyiségű élelmiszert küld Nagybritanniába, ennek következtében az amerikai népnek csöktenie kell saját fogyasztását és magasabb árakat kell fizetnie az élelmi-

Berlinből jelentik: (NTI) Egy kis német zuhanókötélék szeptember 10-én, azt a parancsot kapta, hogy rombolja szét a szovjetsapatok mögött összeköttetési vonalát. A német raj szétrombolta öt szerelvény mozdonyát. Sok vasuti kocsi és más gépkocsit pusztítottak el. Megtámadott a raj még egy repülőteret is és felgyújtott több repülőgépet, valamint két tartálykocsit. (MTI)

több helyen bombákat odtak le. Három ember könnyebben megsérült. Néhány ház megrongálódott. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Az angol rádió pénteken a kora reggel azt jelentette, hogy az ötödik és hatodik német alpesi vadászrezdet teljesen felmorzsolták. Illetékes német helyen kijelentették, hogy nincsenek is ilyen ezredek. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Katonai körökből származó közlés szerint a né-

met vadászok pénteken délután lelőttek négy angol vadászgépet, amelyek be akartak hatolni a megszállt területre. (MTI)

SVÁJC TILTAKOZÁSA LONDONBAN SEMLEGESSÉGÉNEK MEGSÉRTÉSE MIATT

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 465. közleménye: Az olasz légierő kötelékei az elmúlt éjjel Málta légi és tengerészeti támaszpontjai ellen hajtottak végre eredményes támadásokat. Más repülőgépek bombázták Haifa köolajtelepét. Nagy tüzek keletkeztek. Megtámadtuk a Cyprus szigetén fekvő larnacai repülőteret. Északafrikában a szárazföldi arcvonalon előretolt különítmények harca és tüzérségi tevékenység folyt. Keletafrikában visszavertük az ellenség támadási kísérletét Culquabert szakaszán. Az Atlanti-óceánon egyik tengeraltjárónk elsüllyesztett egy nagy tartályhajót és eitalált egy 5450 tonnás gőzöst, amely elveszettnek tekinthető. (MTI)

Bernből jelentik: (Bud. Tud.) Miután behizonyosodott, hogy azok a repülőgépek, amelyek szeptember 11-re virradó éjjel átrepültek Svájc nyugati részét, angol bombavetőgépek voltak, a londoni svájci követ azt az utasítást kapta, hogy igen komolyan hívja fei Nagybritannia kormányának figyelmét Svájc semlegeségének súlyos megsértésére és hasonló oda, hogy adjanak szigorú parancsot, nehogy hasonló eset megismétlődhessen. (MTI)

Kellemes otthon, jól fűtött lakásban

„Bafisa“

csempekályhák által

Figusch József keramikus mérnök

Telefon 17-76 Szilágyi D. u. 3

Szerelés - Atrakás - Javítás

Hardtmuth rendszerű csempekályháimmal kevesebb fűtőanyagért több meleget kap

Roosevelt tanácskozása a Moszkvába induló küldöttség tagjaival

Washingtonból jelentik: (NTI) Roosevelt elnök pénteken délelőtt megbeszélést folytatott azzal az amerikai küldöttséggel, amely Moszkvába utazik. A megbeszélés után Harrytan a küldöttség elnöke kijelentette, közlekedési pontjait. A brit és a

szovjetkormány most tanulmányozza behatóan a Szovjetunióba irányuló hadiszállítványok Iránon át való továbbításának kérdését. (MTI)

hogy rövidesen Moszkvában tárgyalják meg a Szovjetnek szóló amerikai szállítványok kérdését. Roosevelt ezután fogadta a műszaki szovjetküldöttség vezetésének tagjait. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A japán sajtó részletesen ismerteti Roosevelt beszédét. A Tokió Asahi Simbun szerint Rooseveltnek az a terve, hogy bajsodorja Németországot, anélkül azonban, hogy hadat üzenne neki. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) Rómában Roosevelt bejelentéséből az Egyesült Államok támadó fellépésének bizonyítékát látják a tengelyhalmakkal szemben. Mértékadó politikai körökben kijelentették, hogy az amerikai elnök beszédében nem kellett meglepetést, mert el voltak készülve, hogy az elnök újabb kihívó intézkedéseket jelent be a tengelyhalmakkal szemben. (MTI)

Hirdessen a Magyar Lapokban

Mielőtt szőrmét, bundát vásárol,

keresse fel

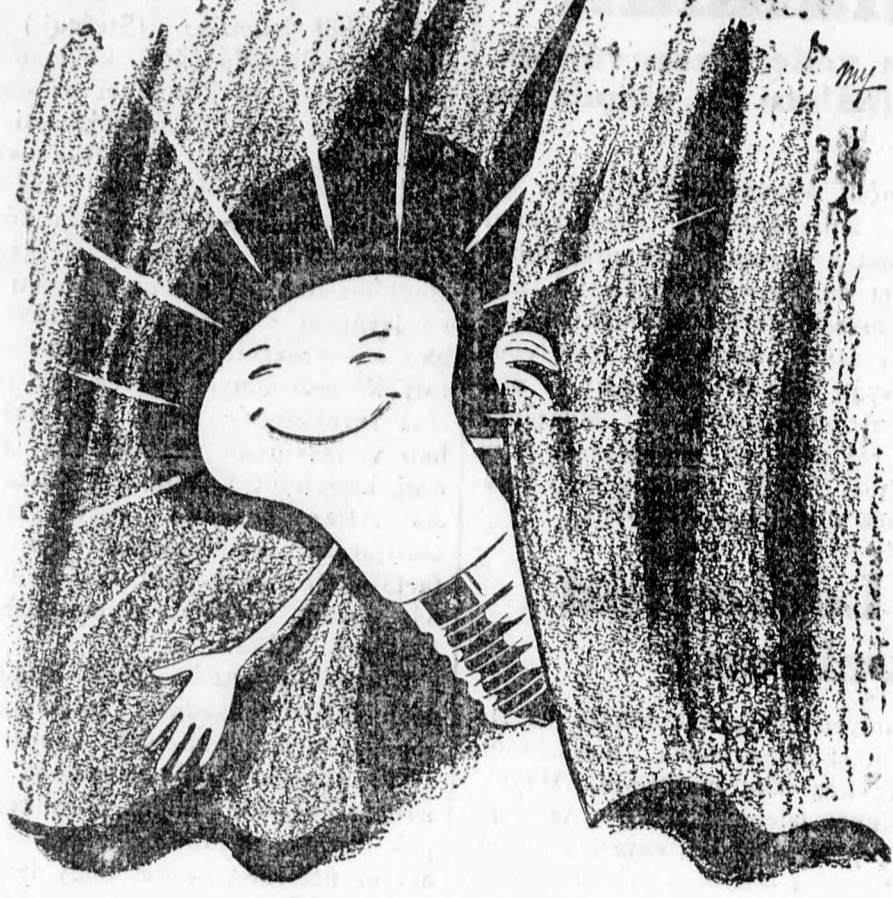
Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.

Külföldi szőrmékben, kész bundákban nagy választék.

Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

Világítsunk jól!

**TUNGSRAM
KRYPTON**

Ujabb kislakások épülnek a Biharhágó-út mentén

Nagyvárad vezetőivel folytatott tárgyalásokat Némethy Ferenc szociális felügyelő

Nagyvárad. Saját tud. Némethy Ferenc szociális felügyelő Welich Géza, a nyíregyházi mezőgazdasági iskola igazgatójának társaságában csütörtökön Nagyváradra érkezett és a város vezetőségével folytatott fontos megbeszéléseket a Nép és Családvédelmi Alap ügyében.

Csütörtökön délelőtt dr. Dalló Gyula tanácsnok kíséretében megtekintették a 100 holdas bér gazdaságot. A szemle eredményeképpen megállapították, hogy a gazdaság fejlődésképes. Elhatározták, hogy egyelőre 100 sertést állítanak be hizlalásra és különböző takarmányt és veteményt ültetnek.

A szociális felügyelő nagyváradai tartózkodása alkalmával megbeszélést folytatott a kis lakások ügyében is. Ismertes, hogy az alap 250 ezer pengőt irányzott elő erre a célra a jelen évre. Ebből 16 ház építését vállalatba adták 115 ezer pengő értékben. A házak a vágóhídi barakok helyén épülnek fel, 200 négyzetméteres telken. Most már csak az a kérdés, hogy mikor?

Hónapok óta húzódik az építés ügye, csak éppen elkezdődni nem akar. Az esős idő beálltával nagyarányú építkezésre alig lehet szó, viszont a Nép és Családvédelmi Alap rendelkezései értelmében az erre a célra kiutalt összeget fel kell használni. Az előre bejelentett tervek szerint minden évre terveznek 15-20 családi házat. Ha a költségek rendel-

kezésre állanak, nem tudjuk megérteni, miért nem indulnak meg az építkezések kinek áll érdekében a halasztás, vagy az esetleges elhalasztás?

A polgármester nyilatkozata szerint pénteken a szociális felügyelő és dr. Dalló Gyula helyszíni szemlére mentek újabb terület kijelölés céljából, ugyancsak kislakások részére. Megállapodtak abban, hogy a Biharhágó-út mentén lévő 14 hold városi tulajdon kiválóan alkalmas építkezés céljára. Mellette is van egy húszholdas birtok, tervbevétele annak megvételét is.

Tehát újabb telek már van, a házáépítésre tervek is vannak, a pénz is rendelkezésre áll mert hiszen 250 ezer pengő az előirányzat, de vajon mi lesz a kivitelezéssel? Szeptember közepén járunk...

A hegyi kultúrház helyén felépül a Vörösmarthy-utcai Napközi Otthon

A Nagyváradon tartózkodó szociális felügyelő közölte a városi közjóléti szövetkezet vezetőségével, hogy a belügyminiszter hozzájárult a Vörösmarthy-utcai Napközi Otthon felépítéséhez, 50 ezer pengős költséggel. A régi hegyi kultúrház lebontását házilag végezteti el a város, a mérnöki hivatal öt napos zártkörű pályázatot ír ki az építésre, így — a polgármester nyilatkozata

szerint — remény van arra, hogy az ősz folyamán felépül a korszerű otthon, amelyet a szegényebb lakosság rendelkezésére bocsájtanak.

A belügyminiszter az árvízkárosultak részére 80.000 pengőt utalt ki. Ebből az igénylők 4-4.500 pengős kölcsönöket kapnak. Sajnos, sokan vannak, akik a telek ügyet nem rendezték. A város a telekátadást elősegíti, hogy így az árvízkárosultak aka-

dály nélkül juthassanak megfelelő kölcsönhöz.

A kislakás építéssel kapcsolatban szótartotta a szociális felügyelő, hogy Nagyváradon, az ország többi részéhez viszonyítva aránytalanul magasak az építési árak és munkadíjak. Ebben az ügyben megkérdezik a szaköröket és kivizsgálják a feltűnő nagyvárad drágaság okát.

Baross Szövetség Ravata

Felállítják a Baross Szövetség értelmiségi szakosztályát

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai Baross Szövetség értelmiségi szakosztály felállítását határozta el. A vezetőség ebben az irányban felkérte a városi tanítókat, tanárokat és lelkészeket, akik megértéssel fogadták a Baross Szövetségnek ezt az elgondolását. Az értelmiségi szakosztálynak egyik legfontosabb kitűzött célja az ifjúságot a szabadpálya felé nevelni s ezzel megfelelő utódokról gondoskodni, mert ebben igen nagy hiány mutatkozik. Nagyváradon kevés az iskolai felkészültséggel rendelkező iparos és kereskedő ifjúság s a keresztény magyar jövő feltétel nélkül megkívánja a gondoskodást.

Megalakult Nagyváradon a Baross hitelsopórt is, amelynek célja az, hogy a tagoknak 6 hónapos hitelt eszközölkön ki iparosknál és kereskedőknél. A megbeszélések előrehaladott stáriumban vannak.

belügyminiszterium érdeklődött a

Baross Szövetség elnökségénél, hogy Nagyváradon a bérsütés milyen árakban történik. A Szövetség jelentette, hogy a kenyérsütés különként 6, tepsi-sütés 20-24 filléres árakban van megállapítva.

Nagy érdeklődés kíséri a 10 pengős Baross áruforgalmi részjegyek befizetését. A szövetkezet megalakulása biztosra vehető, mert a közönség minden rétege támogatja.

A tüzfakérdésben rendkívül zavaros a helyzet, miután a földművelésügyi miniszterium a kiutalást több kereskedőnek is megadta és ezek már tavasz óta megkezdtek a szállítást. Így a 10.000 vagonból csak néhány száz áll rendelkezésre. Ebben az ügyben hétfőn az érdekeltek fakeskedők értekezletet tartanak és sürgős intézkedést kérnek, illetve új kiutalást sürgetnek még az esős évszak beállta előtt.

Tiltakozás Szombathelyen a zsidó rádiókereskedők mozgalma ellen

A Baross Szövetség szombathelyi csoportja értekezletén élénken tiltakoztak az ellen, hogy a zsidó kereskedők a vonatkozó miniszteriális rendelkezésben megállapított szeptember vége után is foglalkozhassanak új és régi rádiók eladásával és javításával.

Bejelentem — mondotta az elnök — hogy a rádiókereskedők egyesülete amelynek tagjai túlnyomórészt zsidók mindent elkövet, hogy a zsidókat rádiókereskedéstől eltöltő rendelet szeptember végi határidejét új készülékek-

re vonatkozólag 3, régiekre pedig 6 hónappal kitolják.

Az értekezleten résztvevő kereskedők ezután megdöbbenve jelentették be, hogy a rádiószakmában Szombathelyen strohmann-rendszer készül és a keresztény kereskedők már azoknak a névsorát is megszerezték, akiket a strohmannságra kijelöltek.

A keresztény kereskedők értekezlete elhatározta, hogy a készülő strohmann rendszer bevezetésére is felhívja ugy a Kereskedelmi Hivatalt, mint a felügyeleti hatóságok figyelmét.

„Keresztény magyar üzlet!”

A magyar fiatalság legnagyobb szervezete a „Turul” Szövetség, nagyjelentőségű országos akció lebonyolítását határozta el. Az akció egységsíten kívánja a keresztény magyar kereskedők megjelölését. Ebből a célból a Szövetség megfelelő mennyiségű, az egész magyarországi ellátására elegendő keménypapír táblát nyomtatott ki, ezzel a felirással: „Keresztény magyar üzlet”. A Szövetség kerületenkint illetékes szervei, a számozott táblákat megfelelő igazoltatási eljárás után, aláírásuk és pecsétjükkel látják el ezzel igazolják a kereskedőt.

A keresztény magyar kereskedőt a Szövetség taggyegetületének kiküldöttjei rövidesen fel fogják keresni, de a kereskedők már is jelentkezhetnek a Szövetség taggyegetületénél. A Szövetség egységes akciója ezzel a jövőre minden visszaélést kizár.

A táblákat a „Turul” díjtalanul bocsájta a kereskedők rendelkezésére. A jelentkezésre ezúton is felhívjuk a keresztény magyar kereskedők figyelmét.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Dr. GÉRESY LÉBER JÁNOS:

POLITIKAI SZEMLE

Magyarország és Németország állampolgáinak találkozásai áll érdeklődésünk középpontjában. A találkozókról megjelenő magyar és német nyilatkozatok, magyarázatok bőségesen eligazítanak bennünket ezen a téren.

A találkozókat a legszívésebb barátság és bajláriasság jellemezte. Az antifascista front legjobban érdekelt és legnagyobb áldozatot hozó hatalmainak, a Német Birodalomnak és a megnagyobbodott Magyarországnak közös érdekeit beszélték meg a legközvetlenebb bizalmasággal. Jelen voltak a tárgyalásokon a külügyminiszterek és a két hadsereg vezetői is.

Jelenthet változást ez a találkozó a mostani helyzetben? Esetleg csak annyit, hogy még határozottabban, még nagyobb elszánnással folytatjuk történelmi harcunkat a vörös barbárság ellen magunkért elsősorban, de az egész Európáért líthon pedig, határainkon belül, még szorosabban fogjuk meg egymás kezét, még keményebben szállunk szembe a helyzetet járó nehézségekkel és még jobban vigyázunk arra, hogy defetizmust, ellenséges bomlasztást senki fia be ne lopjon sorainkba.

Igaza van Polyák Istvánnak: sokan vannak még mindig ebben az országban olyanok, akik „a fehér kenyér, a zsemlye, a kényelem és a biztos nyugdíj alapján ítélnék meg és hasonlítanak össze jelent, multat és jövőt”. Én is találkoztam velük. Nekem is elcsúsztak panaszai. Isten bocsássa meg a vétkeimet: nem tudtam megszámni őket. De megdöbbentem nagyon meg is szomorított a panaszok... Istenem, hát még mindig ilyenek vagyunk...? Önzők, kényelemszeretők, magunkafeltők és minden áldozattól, lemondástól irtozó...? Nem gondolunk sohasem arra: *mi lenne a sorsunk, milyen lenne az életünk, ha az isteni Gondviselés történelmesen a mi országunkat jellemléte volna ki a most folyó gyilkos háború harteréül...?* Napoként halljuk a rádióban, olvassuk az újságokban, hogy a falvak leégnek, a városok földig lerombolódnak, az állatok elpusztulnak, a vetés elvesz s a menekülő emberek ezerszámra halnak meg mindenütt, ahol a háború vad fergetege tombol... *Mi a mi bépszeli szenvedésünk, a mi csekély lemondásunk s annyi hánytorgató nélkülözésünk azoknak a millióknak, poholi szenvedéséhez képest, akiket otthonukból is kivet s vagy földönfutókká vagy ároktöltelékévé tett a világtállót most tisztogató istenilel...?* Vigyázzunk nagyon, nehogy zúgolódásunkkal, oklalan panaszkodásunkkal magunk ellen zúdítsuk a világot újjá teremtő s a világ népének értékét most mérlegelő Isten haragját, akinek módjában van elvenni tőlünk a kalács után a kenyert is, a bársony és selyem után a darócot is s a földi istenségeként imádott kényelem után az életet is...!

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Megrendüléssel olvastuk az elmúlt héten német illetékes helynek a nyilatkozatát az elfoglalt területek polgári lakosságának élelmiszeréről. Sötét és ijesztő árnyéként az bontakozik ki ennek a nyilatkozatnak komor, katonás háttéréből, hogy *a megszállt területek lakossága irzatos éhezésnek, sőt éhhalálnak van kitéve, ha nem könnyörülnek meg rajta s nem segítenek seorsukon azok, akik ezt a háborút fejükre felidéztek s olyan embertelenné, oklalanul váddá tették, melyben a békés polgárok otthona százezerszámra pusztul el s milliók élete válik lehetetlenné.*

— Németországnak, — hangoztatja a jelentés — nem kötelessége a megszállt területek lakosságának eltartásáról gondoskodni. A nemzetközi jog irányadó szabályai szerint a megszállt sereg csak a rend fenntartására van kötelezve, amiért viszont a meghódított ország vagy országrészt a megszállt sereget a sajátjából élelmezni tartozik.

A nyilatkozat hangoztatja végül, hogy *a német hadsereg által elfoglalt országoknak éppen elég követelésük van Angliával és Amerikával szemben, melyeknek ellenében élelmiszereket vásárolhatnak.* Ezeknek az élelmiszereknek behozatala szabad. A német haderő kötelezi magát arra, hogy az ilyen szállítmányokat a tengeren se fogja megátadni.

Kíváncsian várjuk, hogy vajon gondoskodik-e Anglia és Amerika azoknak a népeknek eltartásáról megment-e azokat a népeket az éhezés kínjától s az éhhalál borzalmaiktól, akiket maga csalogatott vagy hajszolt be a háború viharába s akiknek nyugalmát, otthonát, békés megélhe-

lését maga tette lehetetlenre azáltal, hogy áldozatul, *gátanyagként* dobtotta őket a diadalmas német, hadsereg útjába. Ez volna a legkevésbé, amit értük tehetne. *Ha bűnös módor, embertelen önzésből kifolyólag százezreknek és millióknak életét vette el, mentse meg legalább azoknak az életét, akik még megmaradtak.*

Németország a maga bersületes jószágát megmutatta azzal, hogy felhívta, szinte felkérte az ellenséges hatalmakat áldozataiknak a megsegítésére. Kétség nem fér hozzá, hogy Németország egy falat részt sem fog a maga katonái részére elvenni abból, amit a megszállt országok népe esetleg kápmi fog. Hiszen eddig a magából segítette ezt a népet, bár erre semminemű jog sem kötelezte. Tovább azonban nem mehet. *Önmagát, önön országga népét nem quengítheti, nem áldozhatja fel azokért, akiket mások lettek tönkre.* Minden falat kenyér, melyet a saját népe sajától vonna el Németország azért, hogy az éhezé egykori ellenségén segítsen, Anglia és Amerika erejét növelné. *Ha meg tudta engedni, el tudta látni Churchill és Roosevelt is, hogy a szovjet romboló osztagai Sztalin parancsára elpusztítsák a vetéseket, akkor senki más: ök személyükben felelősek azért, hogy a nép éhezék; de azért is, hogy ez a nép, — ha meg nem segítik — éhen fog pusztulni.*

A Churchill—Roosevelt megbeszélések utóhangjaként igen érdekes s a nevezett urak szempontjából igen kényes és kényelmetlen kérdést intézett az indusok egyik vezere, a *Ma-hasabana* elnöke táviratilag Roosevelthez. *„Kérjük Önt Uram, — hangzik a távirat — mondja meg nekünk nyíltan és világosan, hogy a Churchill—Roosevelt-féle nyilatkozatok Indiára is érvényesek-e és hogy India a jelenlegi háború befejezésétől számított egy éven belül megkapja-e teljes politikai szabadságát...?”* Ellenkező esetben India az említett nyi-

Valamennyi katonai és politikai kérdést megvitatták a Hitler-Horthy találkozón

A két államfő találkozására továbbra is az érdeklődés előterében áll

Berlinből jelentik: (MTI.) Horthy Miklós kormányzónak a Führer főhadiszállásán tett látogatásával kapcsolatban a Wilhelmstrasseu kijelentették, hogy a két államfő találkozója abban a rendkívül szíves légkörben folyt le, amely a Németország és Magyarország között évszázadok óta fennálló hagyományos jóviszonyok és a világháborúban, valamint a bolsevizmus elleni küzdelemben vérel megpecsételt fegyverbarátságának megfelel. A háromnapos látogatás alatt megvitatták valamennyi katonai és politikai kérdést, amelyek a mostani helyzet és Európa jövő kialakulása szempontjából fontosak. A továbbiakban rámutattak arra, hogy Hitler vezér és kancellár nemrégiben Mussolinivel, most pedig Horthy kormányzóval folytatott megbeszélése felőleli mindazokat a problémákat, amelyek a szövetséges államokat katonai és politikai téren különösen érdeklik. Arra a kérdésre, vajjon egy

finn vezető személyiség közeljövőbeli látogatását várják-e a vezéri főhadiszálláson, kijelentették, hogy erről nincsen tudomásuk. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Horthy Miklós kormányzónak a Vezér főhadiszállásán tett látogatásával kapcsolatban, a *Berliner Börsenzeitung* ezeket írja: A háború kellős közepén tett látogatásnak különös jelentősége van. Horthy kormányzónak a Führer keleti főhadiszállásán tett látogatása a két nemzet sokszor bevált fegyverbarátságának jegyében folyt le. A két nemzet most vállvetett közös küzdelemben áll egy közös ellenséggel. A nemzeti szocializmus megteremtője a magyar nép vezérével megbeszélte a katonai és politikai helyzetet. A találkozónak jelentőségét emeli, hogy együtt harcolnak az európai kulturának egy olyan ellensége ellen, amellyel Magyarország már harcolnia kellett. (MTI.)

Őszi újdonságok érkeztek!

Szővel, bársony, selyem, flanel és parhet, szőnyeg, linoleum és függönyben. Paplanok és takarók

Intézeti felszerelések!

Czillér Imre

Nagyvárad, Szt. László-tér 2
Telefon: 21-09.

latkozatokat szemfényvesztésnek, csalásnak fogja tekinteni, melyeknek más céljuk nem volt, „mint biztosítani a boldog birtokosok világaluralmát a nincstelennel szemben.”

Kommentárnak legyen elég ennyi: Roosevelt a táviratra nem válaszolt. Churchill ígért ugyan valamit, ennek az ígéretnak azonban Indiában nem hisz senki. Miért nem felel az, akit kérdeztek?

A Spitzbergák megszállása után Anglia és Amerika mind zártabbá szeretné tenni azt a kört, melynek kerületvonalán modernül kiépített támaszpontokkal rendelkeznek. Több-ször felrepült már az a hír, hogy ebben a vonatkozásban legközelebb Portugália s hozzá tartozó Azori-szigetcsoporthoz van soron. A látszat ameltett szól, hogy Portugáliát Anglia sokáig európai gyarmatának tekintette s bizott abban, hogy ez a kis ország szintén követni fogja azokat a megtevesztett államokat, amelyek feláldozták magukat a brit birodalom világhatalmi érdekeiért

Portugália azonban nem állt eddig kötelnek s a jelek mindinkább azt mutatják, hogy — ha kell — *egyverrel is kész megvédeni függetlenségét.* Angliában igen nagy lehangoltságot keltett az a körülmény, hogy a portugál hadvezetőség egyre újabb katonai erősítéseket küld az Azori-szigetekre és hogy az államelnök, Carmona tüntetőleg személyesen szemléltette meg ennek a stratégailag igen fontos helynek erősítését. Egyelőre úgy látszik, *mintha az angol-szász hatalmak letettek arról a számdekukról, hogy Portugáliát háborúba kényszerítsék.* Hogy ez a látszat megfelele-e a valóságnak, azt természetesen csak a legközelebbi hetek eseményei fogják megmutatni.

Nem kellett bizonyára kedvező hatást Angliában az a körülmény sem, hogy Delamérika leghatalmasabb állama, Brazília éppen most tartja szükségesnek azt, hogy *anyaországát, Portugáliával szemben a barátságának s a gyermeki ragaszkodásnak több-féle formában és tüntető módon adjon kifejezést.* Egyetlen héten belül: 1. Dr. Vargas, Brazília elnöke a brazil hadsereg tiszteletbeli tábornokává nevezte ki Carmonát s az ezen alkalmából kifolyólag alapított díszkarodot is elküldötte neki. 2. A Rio-de-Janeiro-i egyetem díszdoktorává választotta Salazart, Portugália tudós miniszterelnökét. 3. A két ország között kulturegyezmény jött létre. „*hogy az öreg Portugália s a fiatal Brazília még szorosabb lelki és politikai egységbe kapcsolódják össze.*”

Nem tartjuk valószínűnek, hogy ez a három jelentős esemény ilyen gyors egymásutánban csupán a kölcsönös

szimpátiának merőben érzelmi megnyilvánulása let, volna.

A pár nap előtt lemondott brit miniszter, Brabansson bizonyára sokat elmélkedik mostanában a régi magyar közmondás igazságán: „Szólj igazat és betörök a fejed!” Pedig csak annyit mondott Manchesterben, hogy „mialatt a szovjet és Németország halálosan ki fognak fáradni és el fognak gyengülni az egymás ellen folytatott küzdelemben, az alatt Anglia tovább építheti és fejlesztheti légi és egyéb haderejét s továbbra is uraló hatalom marad Európában.”

Az angol munkásság „a szovjet nevében” rossznéven vette ezt a leplezést s azt kérdezte Churchilltől: valóban így gondolkozik-e a brit kormány? Churchill sietve válaszolta: nem! Es megbuktatta saját miniszterét. A helyzet azonban azt látszik bizonyítani, hogy Brabansson igazat mondott. Anglia nem nagyon erőlteti magát ebben a háborúban. Túlságosan kíméli a saját emberanyagát. Nedicsnek, Szerbia új tábornok-miniszterelnökének teljesen igaza volt, amikor azt mondta legutóbbi rádiónyilatkozatában, hogy „Szerbia néhány napos háborújában több embert vesztett, mint Anglia két év alatt.”

Akár volt azonban igaza Brabanssonnak, akár nem annyi bizonyos, s effelől az angol kormány is nyugtalanul alhatik, — hogy Németországnak és szövetségeseinek még a szovjet háború győzelmes befejezése után is lesz annyi erejük, hogy megvédjék Európát Anglia hatalmaskodásától.

Roosevelt nagy érdeklődéssel várja beszéde semmi újat sem hozott. Régi szövegek, gyanúsítások, félremagyarázások, valótlanságok halmaza az egész. Nem is szükséges, hogy német oldalról szálljanak vele szemben. Roosevelt honfitársa, Lindbergh ezredes tette ezt meg vele egyidőben. Lindbergh azt mondta rádióbeszédében, hogy három csoport akarja mindent, a zsidóság és Roosevelt kormánya. Minden próbálkozást és minden fondortól ide kell visszavezetni.

Anglia helyzetét egyébként kétségbeesítőnek mondta. Különösen érdekes az a kijelentése, hogy Anglia még abban az esetben sem győz, ha Amerika belép oldalán a háborúba. A jelek szerint tehát Roosevelt gonosz szándékának erős ellenzéke van az Océánon túl is. Ezzel az ellenzékek komolyan számolni kell még Rooseveltnek is.

Rendezik az átképzésre bevonultak családi segélyének ügyét

Nagyvárad. Saját tud. Az átképzésre bevonultak családi segélyének ügyében a város polgármestere megbeszélést folytatott dr. Dalló Gyula tanácsnokkal, a szociális ügyosztály vezetőjével. A megbeszélés célja az volt, hogy a segélykiutalás módozatán könnyítsenek.

Dr. Hlatky Endre főispán táviratilag kérte a honvédelmi minisztert, hogy Nagyváradon is a korábbi rendszert léptessék életbe. Eszerint a bevonult jelentkezik a parancsnokságánál segély iránti kérelmével, ezt a szociális ügyosztály kivizsgálja és azonnal kiutalja a segélyt az arra jogosultaknak.

Roosevelt személyes követe a pápánál

Irta: POLYÁK ISTVÁN

XII. Pius pápa röviddel megválasztása előtt meglátogatta az Egyesült Államok katolikusait. Látogatása alkalmával elemi erővel nyilatkozott a jól szervezett, intézményekben és elért sikerekben gazdag 21 milliónyi katolikuság öntudata. Diadalutát készítette elő az akkor még biboros Eugenio Pacellinek.

Az Egyesült Államok népei és különösen vezetői sokkal gyakorlatiasabb gondolkodásúak, mint sem hogy észre ne vegyék azt a jelentőséget, azt az erőt, amit az öntudatos, számban és súlyában egyre növekvő 21 millió tömeg jelent. Tudták nagyon jól, hogy a Szentzsék képviselőjének rendezett elsőprő erejű fogadtatás a legjobb erkölcsi befektetés a jövő számára. Nem is volt hiba ünneplésben, előzékenységekben és hivatalos kiállításban. Ha még azt is hozzávesszük, hogy az Egyesült Államok hivatalos politikáját nem is olyan régen a katolicizmus iránti féktelen gyűlölet irányította, hogy a vallásellenes tökös társaságok (szabadkőművesség, Ku-Klux-Klan), a gombaként elszaporodott szekták szabadon támadhattak, gyaláztak mindent, ami a katolicizmussal összefüggött, akkor még jobban átértjük a párfordulást és még jobban tudjuk értékelni azt a katolicizmust, amely üldözöttségéből egyszerre a látszólagos megbecsülés piederstáljára került. Ismétljük: nem az igazság felismerése sugalmazta ezt a folyamatot, ezt a változást, hanem a jellegzetes amerikai opportunizmus, amelynek gyalogjáró logikája lépten-nyomon kiütözik az amerikai életből.

Roosevelt maga úgy gondolta, hogy Eugenio Pacelli biboros látogatása és a hivatalos fogadtatások jogot adnak neki bizonyos nagyon is amerikai ízű gesztusokra. Jól emlékszem rá, az olasz lapok érthető kárörömmel és céllal közölték annakidején azt a levelet, amelyet Roosevelt intézett Pacelli biboros-államtitkárhoz. Különösen a címzés kellett feltűnést:

— My old friend! — Öreg barátom! Megértjük, hogy az új világnak egészen új módszerei és új formái vannak a társadalmi és hivatalos érintkezésben is. Megértjük, hogy a miszeteres világban egészen helyenvaló Roosevelt bizalmaskodása, a Vatikán államtitkárával, a Szent Római Egyház biborosával szemben azonban kínos feltűnést keltett. Az olasz nép, különösen Róma népe már igazán megszokhatta a pápát és a biborosokat, még sem ragadta magát soha tiszteletlen bizalmaskodásokra.

Ami liberális és szabadkőműves gyalázkodás a múlt század végén és a század elején előfordult az mesteres penészvirág volt Róma testén és sohasem ért el a nép vallásos lelkiületig.

Ez a címzés öszinte fényt vet arra a tiszteletré és becsülésre, amelylyel Roosevelt és a nem katolikus, a puritán, metodista, quaker és nem tudom még milyen más szekta az Egyházat és vezetőit megítéli. Tipikus amerikai opportunizmus lólába nyitlik ki minden látszólagos barátságos lépésből. Nem a Szentzséknek van szüksége Rooseveltre és kormányára, hiszen a katolicizmus a hivatalos Amerika támogatása nélkül nőtt naggyá és 21 millió mai tömeggé, életerős, fejlődésképes intézményei biztosítják számára a jövőt is.

Rooseveltnak lépten-nyomon tapasztalnia kell mostanában, hogy az Egyesült Államok katolikus egyesületei, vezetői nyíltan szembeszállnak állításával, célkitűzéseivel, amikor letér az igazság útjáról. Különösen tapasztalható ez most, amikor hosszú évek titokban folytatott cimborasága után Roosevelt és a mögötte meghúzódó zsidóság nyíltan kiállott Szovjetország mellett. Ha Roosevelt eddig csak úgy sejtette, hogy mit jelent a katolicizmus egyetemessége és a benne rejlő — számára ismeretlen és megmagyarázhatatlan — erő, akkor ezt most teljes valóságában megismerheti. Kétségtelenül kellemetlen számára és a háta mögött álló zsidóság, szabadkőműves társaságok, pénzemberek számára a katolikusok magatartása. Tudják azt is, hogy a hit és az erkölcs dolgaiban és olyan ügyekben, amelyekben a Szentzsék hivatalosan nyilatkoztak, 400 millió katolikus alkotja az egységes frontot. Elő, érzékeny szervezet az Egyház. Az Egyesült Államok katolikusai magatartásának rezgése: mindenüvé eljutnak és megfelelő hatást váltanak ki. Eppen Rómán, a Szentzséken keresztül.

Ezenkívül arról sem szabad sohasem megfeledkezni, hogy a kommunizmust legutóbb 1937-ben ítélte el XI. Pius pápa „Divini Redemptoris” kezdetű körlevele. Ezt a körlevelet ma már mindenki ismeri, csak néha megfigyelkednek létezéséről, vagy szándékosan elsiklanak felette. Ez a körlevél még azt a sajtót is elhárította, amely hallgatással tüntetett a Szovjet mellett, Mennyivel inkább elítéli hát azt az államot, azt a kormányzatot, amely szövetségre lép a vörös barbársággal, győzelmén dolgozik, hadi-

anyagot szállít neki és prédául akarja odadobni önző anyagi érdekelt és hatalmi pozíciójáért Európát, a kereszténység bölcsőjét.

Ezért küldött Roosevelt már régebben is személyes követe a papa mellé. Földhöztapadó amerikai eszjárás, val úgy gondolta, hogy „öreg barátom” eltekint bizonyos elvi szempontoktól az ő kedvéért. Ugyanakkor Szilínál is dolgoztak követei és kiküldöttéi. Ha Sztalin magyarázatot kért a vatikáni követküldésért, bizonyára legyintett egyet kezével és azt mondta: Öreg Barátom! ez csak egy kis porhintés. Olyasvalami, mint amit ti is csináltok a rádióban. Csak hogy a mi taktikánk egy kissé kulturáltabb formákba öltözik.

Ha a helyzet eddig kényes volt, most már tarthatatlan. Roosevelt nyílt szövetségre lépett a vörös barbársággal. Hadianyag, üzemanyag- és élelmiszerszállítmányok indulnak az Egyesült Államok kikötőiből a Szovjet ázsiai kikötői felé. Bizalmas értekezletre ülnek össze Anglia, az Egyesült Államok és Szovjetunió kiküldöttéi Moszkvában. A harc egészen nyílt lett. A világ minden állama elhelyezkedett a szembenálló felek valamelyike mellett. Az is nyilvánvaló, hogy ki miért harcol. Ha nem is nevezük keresztshadjártnak a tengerhatalmak küzdelmét a szó szoros értelmében, mégis a szervezett istentelenség, vallásellenesség, a pogányul önző és materialista szabadelvűség, a nemzetközi aranyimádó zsidóság alvilági szövetsége ellen folyik.

Van ugyan egy másik pápai körlevél, amely a német nemzeti szocialista forradalom túlzásait, a hittel és erkölccsel ellenkező intézményeit ítélte el bátor és határozott hangon („Mit brennender Sorge”) és ennek érvényre, kötelező ereje minden katolikusra változatlanul fennáll, a bolszizmus elleni küzdelem azonban nem az éltelt túlzások és intézmények jegyében folyik. Ellenkezőleg. Minden jel arra vall, hogy a német forradalom tényezőire is tisztíthatóval lesz az a történelmi aranyu mérkőzés az istentelenség és pogányosság hatalmaival.

Roosevelt pedig egy időben küldött követe Moszkvába és a Vatikánba. Hogy Moszkvában mit fog végezni Roosevelt követe, azt nem tudjuk. Miron Taylor — mondjuk ki most már a nevéit is — vatikáni útja azonban kudarcot fog végződni. Mert Rómát egész világ választja el Moszkvától, az a világ, amelynek magassalaira Roosevelt legbiztosabb pillanataiban sem tud felkapaszkodni.

Repülőgépről ledobott angol rádióedót találtak egy svájci helységben. Bernből jelentik: (NTI) Brig közelében egy rádióadót találtak, amelyet repülőgépről dobtak le. Egy angol cím volt rajta, ahová a készüléket a megtalálónak magas jutalom ellenében be kellett volna szolgáltatnia. A rendőrség elkobozta a készüléket. (MTI)

Diákok!

Iskolakönyvet

Tanszereket

Füzeteket

vásároljatok

könyv- és papirkereskedésében, Bémer-tér 3. Telefon 26-43. Keresztény bolt!

A vezéri főhadiszállás jelenti...

A világ legtökéletesebb hadigépezetének irányító központja

Hogyan él Hitler vezérkancellár főhadiszállásán?

Berlin, szeptember hó.

Kormányzó Urunk találkozása Hitler vezérkancellárral annak főhadiszállásán felveti előttünk a kérdést: hol is van ez a főhadiszállás és milyen az élete. A harctéri jelentéseket közelebbi hely megjelölése nélkül szokták közölni: ...Valahol Szovjet-országra. A vezéri jelentések nál még ennyit sem közölnek.

A vezéri főhadiszállásról valóságos legendák keltek már szárnyra. Nem is lehet azon csodálkozni, hogy ez így van. Hiszen az elmúlt két év világraszóló eseményeinek minden ideg-szála itt futott össze, innen irányította Hitler a lengyel hadjáratot, a norvégiai csatát, Dánia megszállását, Belgium, Hollandia, Luxemburg és Franciaország legyőzését, a jugoszláv és görög harcokat. Ugyanebből a vo-

natból szállnak tovább a Vezér parancsai, a több ezer kilométeres orosz fronton küzdő csapatokhoz. Kisebb megszakításokkal két esztendő telt el, eddig a Vezér főhadiszállásán, amely mozgó táborával, katonai irodáival a világ legtökéletesebben felszerelt karavánja.

A főhadiszállás székhelye: „valahol Kelet-Európában” van. Ide fut be minden hír, a legkisebb rajnak és szakasznak haditettei, a repülőhadtestek bravuros támadásai, a gépkolosszusok diadalmas előrenyomulása, a buvárhajók akciói s az utánpótlás gigászi szervezetének minden cselekedete. Ez a mozgó tábor ma a világ egyik legfontosabb helye, ahol Németország szíve dobog. Nem csoda, ha gondosan elrejtik — erdők sűrűjébe s láthatatlanná teszik a repülőgépek, távcsövek számára.

vételeit és hirodokat. Göbbels propagandaminiszter válogatja össze a vezérkar számára a német filmgyártás legújabb termékeit.

Hol születnek a világraszóló tervek?

Hitler naponta órákat tölt a „keleti” sátorban. Itt tanulmányozza tábornagyaival térképek előtt a hadi helyzetet. Itt készülnek azok a csodás tervek, amelyek mindennap meglepetésszerűen érik az ellenséget és bámulatba ejtik az egész világot. Az új modern stratégiának szülőháza ez a sátor. A környezet nem tákolja, hogy

a német hadsereg győzelmeit elősegítő terveket maga Hitler készítette s az ő felügyelete alatt hajtották végre a tábornagyságok, tábornokok.

Hitler mint a birodalom kancellárja a főhadiszálláson intézi a belső ügyeket is. Itt keresik fel a miniszterek, a pártvezérek, itt tárgyal a külügyek főnökével, Ribbentropp heróval is. Az utóbbi időben sokat tartózkodott a főhadiszálláson Rosenberg Alfréd, valamint Baske Herberti élelmiszerügyi államtitkár. A beavatottak úgy tudják, hogy a két államfőfunkcionárius oroszországi kérdésekben szaktekintély s Hitler bizalmasainak számítanak. Göring és Brauchitsch saját főhadiszállásukról gyakran repülnek a vezéri szállásra. Állandó látogatói még a tábornak Leeb tábornagy, Bock és Rundstedt tábornagyságok, akik a három leghatalmasabb sereget vezénylik.

A világ legtökéletesebb karavánja

Avatlan szem észre sem veszi, hogy a fővonalnak egyik szárnya a főhadiszálláshoz vezet sőt, ez a vonal a vezéri főhadiszállás. Itt sűrűbben állnak a léghárító ütegek s az örök kettős sorban strázsálnak. A tábor közepén áll Hitler különvonala, körben szétszedhető emeletes irodaépületek, autóbuszok, autók, terepjárók. A kocsi oldalát és tetejét pillanatok alatt le lehet emelni. Van a táborban, a vendégek számára néhány fogadó-lakosztály, szobák és több sátor az élelmiszereknek s egyéb anyagoknak. Külön sátorban tartják a keleti hadjárat térképeit. Ezeket a egyszerű kartonokon fel van tűntetve a legkisebb ösvény, út és kunyhó is. A másikat nyugati sátoroknak nevezik, ebben vannak Norvégia és Anglia térképei.

szállásával és a hadseregarancsnokok mozgóirodáival. A Führer mindenről tud, ami a birodalomban és a fronton történik. A jelentéseket röviden, tömören fogalmazzák s a jelentések adatait a szárnysegédek azonnal bejegyzik a nagyméretű térképekre. Percek alatt történik mindez s *a vezérkar pillanatok múlva, szinte a harcokkal egyidőben, értesül a csapatok minden mozdulatáról.*

A tábori élet egyhangúságát mozival tarkítják. A főhadiszálláson nagyszerű „mozisátor” is található, amelyben levelelik a csatákról készült felvételeket, a felderítő repülőgépek fel-

Hitler napirendje a főhadiszálláson

Hitler korán kel s hálótermét azonnal elhagyja. Szívesen beszélget testőreivel. Reggeli után rövid sétát tesz s utána kizárólag katonai kérdésekkel foglalkozik. Egész délelőtt szakadatlanul tárgyal a szárazföldi és légi-hadsereg tisztszeivel és a flotta admirálisai. Délután dolgozószobájába vonul vissza s néhány órát egyedül tölt. Azután gyorsírójának diktál s mint a kiszivárgott hírekből következtetni lehet.

Európa új rendjén dolgozik. Magánlátogatókat nem fogad. Este bekapcsolják a rádiót, vagy a villanygramofont s zene mellett pihenni ki fátadalmait. Szívesen nézi meg a filmeket is.

Érdekes eseményekről beszélnek, akik bejuthattak a főhadiszállásra. A

lovagkereszttel kitüntetett katonákkal hosszasan beszélget Hitler s ilyenkor megengedi, hogy a tisztek jelenlétében dohányozzanak.

Leginkább repülőgépen utazik s főhadiszállásán két gép áll rendelkezésére.

Egy óriási „Fokker Wulf” Condor-típusú gép és egy egészen kicsi „Junkers 52-es”, amelyet a légi haderő is használ. Ezzel a két géppel repülte be a front minden szakaszát. A vezéri tábor hangárjában van még egy speciális gép is, amellyel terepen lehet szállni. Felülvizsgáló útját hatalmas szürke hadiautón teszi meg, vagy pedig egy kisebb típusú terepjárón, az úgynevezett „Überlandwagen”-en.

Katonazubbony és vaskereszt

A háboru kitörése napján öltötte fel a birodalom vezére a katonaruhát, amely, mint a birodalmi gyűlésen mondotta, legkedvesebb öltö-zéke. Két dísz van ennek a katonakabátjának, az aranyas és a világháborus vaskereszt. Köpenye a filmriadókból jólismert esőkabát. Rohamsisakot nem visel, a tűzvonal közelében is csak szürke ellenzős sapkája van a fején. Étkézése nem különb, mint bármely német katonáé. Menetközben ha étkezési időben katonai táborral találkozik, ott találnak neki Hitler a két év óta tartó világhá-

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.
Palackok és szénsav-
patronok kaphatók és
cserélhetőek

TÖRÖK
vas-, testék- és háztartási cikkek
kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

boruban sem változott. Kissé sápadt arcán talán mélyebbek lettek a barázdák, de jókedvű és egészséges. Léptei ruganyosak, tartása egyenes, halántéka körül kissé őszi.

Igy él a sok millió s német védő ura a táborban, ahová a világ minden eseménye összefut s ahonnan a Vezér parancsait szétsugározzák.

U. N.

Ujból megnyitották a MÁV szatmárnémeti fiúnevelő-intézetét

Szatmárnémetiből jelenti a MTI: Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter pénteken, felemelő ünnepség keretében, Horthy István államtitkár jelenlétében, újból megnyitotta a MÁV fiúnevelő-intézetét. Horthy István államtitkár a MÁV elnöke mondott üdvözlő beszédet, majd Varga József miniszter megadta az engedélyt a fiúnevelő intézet újból való megnyitására.

Az intézet öreg diákjai nevében az intézet növendékei számára készített zászlót Horthy István államtitkár felesége avatta fel. Ezután a vasutas tisztiképző tanfolyam százada, a vasutas vitézek, valamint az üzemi rokkantak díszmenetben vonultak el a díszemlény előtt.

Ezután a miniszter Horthy államtitkárral és kíséretével együtt, az intézet kertjében lévő szobor elé vonult és megkoszorúta a szobrot. Végül megtekintették a fiúnevelő intézetet, honnan a miniszter Horthy államtitkárral és kíséretével együtt el látogatott a vármegyeházára és fogadta az iparosok küldöttségét, majd a vármegye és a város problémáiról folytatott hosszabb megbeszélést.

Varga miniszter és Horthy államtitkár kíséretükkel délután négy óra körül visszautaztak a fővárosba.

Horvát katonai küldöttség Rómában

Rómából jelenti a Stefani: Péntek délután horvát katonai küldöttség érkezett Rómába. A küldöttség 15 magasrangú tisztből, túlnyomórészt hadseregfelügyelőkkel áll. A horvát küldöttség ipari berendezéseket és fontosabb közoktatási központokat látogat meg Olaszországban.

Rómából jelenti: (Stefani.) A Duce a Venezia-palotában fogadta az itt időző horvát katonai küldöttséget. A küldöttség vezetője a Duce-nak a Paglovnik, Kvaternik tábornagy, a horvát nép és a hadsereg üdvözlését fejezte ki és hangsúlyozta, hogy a fiatal horvát hadsereggel csodálattal viseltetik az olasz hadsereg iránt. (MTI.)

Az országos önállósítási alaphól létesült.

Kovács Sándor

divatáru üzlete Nagyvárad, Rákóczi ut 25 szám alatt
Legelőnyösebb beszerzési forrás

Női- és férfi szövetekben Mosó vászon és bélés árukban, paplanokban nagy választék
Selyemkülönlegességek raktára

Jó minőség! Szabott árak! Megbízhatóáru!

MAGYAR SALZBURG — VAGY MAGYAR BAYREUTH?

Mikor kimondottam ezt a gondolatot az évforduló templomi ünnepségén, nem hittem, hogy ilyen széles körben találjon visszhangra és megértésre. De mert oly széles rétegben talál termékeny talajra, látom bizonyítottnak, hogy ennek a gondolatnak megfelelőbb léghő és adottságot keresve se kereshettem volna.

Mi volt az oka, hogy ezt a gondolatot oly szomjasan itták be a lelkek? Ma ez az ősi kulturájú város tavasz-fakadásának és rügybontásának küszöbén áll. Új életfakadás bontogatja csirait. A város vezetősége karöltve a felelős tényezőkkel új fejlődési kereteket állít fel. Vérossrendészei, utcaszabályozások, térfejlődési kilátások ép úgy foglalkoztatják a jövőbe látókat, mint a jövőbeni élettere kereskedelmi társadalmi és kulturális téren. Minden célkitűzésnek bizonyos fejlődésképességet felételeznek és bizonyos biztos beállítódást a jövő versengésébe. Városok történetében ezzel számolnunk kell, mert nemcsak élni akarnak, hanem vezetni is. Ebben a tekintetben pedig hiba volna, ha olyan adottságokat akarna magára erőszakolni, melyeket mesterségesen kell felidézni és fejszinen tartani.

Mikor egy év előtt bizalmas értekezlet volt Kolozsvárott, ahol a változott viszonyokkal számotvetve kellett az egyes városok jövőjének irányát és vele kapcsolatos terveket meghatározni, vezető sullyal állott előtérben Nagyvár. Bár ez a város a maga adottságánál fogva ma is kereskedelmi kiucspont, mint a múltban, a jövőben is nagyobb kultúrtenyészővé válhat, mint sok más város. A célkitűzésnél a beállítottság is nagy szerepet játszik, ezt pedig maga a város szelleme szabja meg. A vezetőség csak irányítja, ha jól, ha rosszul. Felismerni az adottságokat, ez a jólirányítás títka.

Hogy ezt most kell meghatározni? Igen, mert minden egyéb tervet tudatosan kell szolgálatba állítani.

Mi minden szől ilyen nagy elhatározások mellett? A történeti kritika és esztétika új ideológiát eredményez. A mult hangverseny gyakorlatának sajátos jellegzetessége volt a tervszerűtlenség, ötletekkel dolgozott. A műsoranyag kiválasztásában vagy az előadó szubjektív kedvtelése volt a mérvadó, vagy a közönség átlag ízléséhez alkalmazkodott. Elfelejtették, hogy történeti és esztétikai szempontok nélkül soha se lehet tudatossá tenni semmit, legkevésbé a zeneművészet. A zeneművészet nem tömegizlés, nem pusztán csemege a fül számára, hanem tagosítás és tisztánlátás a művelődés világában. Így csoportosultak Palestrina polifonikus nagysága körül külön egyházi kórusok. Így kezdte meg a Bach társulat a maga előkészítő munkáját és a Thomas kórus így emelkedett versenykorszakával történeti jelentőségre. A nyilvánosságot bevezetni a szerző pszichéjébe; elrejtett mélységei számára is publicitást keresni.

Ilyen egységes irány kialakulása mellett szól az a körülmény is, hogy ma már mindinkább eltűnnek a gyakorlatból az univerzális jellegű tevékenységek, ma minden specifikálódik, orvostudomány, mérnöktudomány és minden más gyakorlat terén. A zenében is Beethoven, Chopin játékos, dalénekes és operanékes. Így alakul-

nak ki az egyes kulturák egyes zenei nagyságok körül.

Mégis mi az, ami jogot ad egyes városoknak, hogy egyes nagyságokat kisorsolják maguknak? Ez lehet születés, hosszabb tartózkodás abban a városban, vagy sir, melyet az a város sajátául ismer. De lehetnek szerzett jogcímek is, amelyeket az adottság sankcionál; mint a budapesti Margitsziget, a Városliget, Vajda-Hunyad városa, a szegedi új Dómtér. De lehetnek átvett tradíciók is, onnan, hol azt nem ápolják illőképpen, vagy egyenesen mostohán ápolják azt.

Igy mindjárt álljunk meg Liszt kultusza mellett. Doborján, a születési helye nem alkalmas erre. Bayreuth, a halálzási helye annyira Wagneré, hogy ott nincs tere ápoi emléké. Weimar lehetne még, de Liszt zeneisége annyira a magyar lélekbe gyökeredzik, hogy kizárólagos kultusza nem találhatna ott visszhangra.

Szögezzük le először is azt, hogy Salzburg, Bayreuth és a többi hasonló városok a nyári évszak egyik szakát kötik le maguknak. Egy zeneszerző kultusza egy egész esztendőt nem tölthet ki. De minden évben lehet olyat nyújtani, hogy az vonzani tudjon. Azt is meg kell állapítanunk, hogy Wagner, Brahms, Brucner stb. kultuszt kivéve, mely helyhez s személyhez köt, maga Salzburg se hódol kizárólagosan Mozart kultuszának, minden kizárólagos előjoga mellett sem. A téli szezon kifáradt kereteivel nem lehet ílyet megvalósítani, mert Wien, Berlin, Budapest már rég megcsinálták volna. Szeged más irányba nyert előjogot. Marad Vár, mely fekvésénél, kultu-

rájánál, vonzó erejénél fogva formálhat előjogot. Szeged mellett más város is megpróbálkozott, de az iramot csak Szeged tartotta. Szegednek meg van a maga bevezetett és bevált szerepköre. Ma már Magyarországnak van olyan zenei kulturája és olyan közönsége, hogy különleges zenei napokat nemcsak megbir, de meg is kíván. Erre volna hivatva Nagyvár. Amint Bayreuth zenei heteiben összefog Berlin, München, Salzburg, Wien és más nemzetközi zenei körök. Vár lehetne Budapest és Kolozsvár találkozó pontja, hol anyaország és erdélyrészek találkoznak.

Liszt templomi műveinek bemutatására egyedülálló a Székesegyház, megállapították a pestiek is. Oratóriumait scenikai beállítással bemutatni, mint pl. Beethoven Missa Solemnisét, itt van az ideális előtere a Székesegyháznak. Kamarakórusai és dalaira a rezidencia udvara. Zongoraműveire egyelőre a színház. Kulturtermet később ugyanis kell teremteni, mert a meglévők nem alkalmasak és enélkül kulturát elképzelni nem lehet. Ennek a teremnek nagyok, jónak, függetlennek és szabadnak kell lennie.

A jövőben hinni kell tudni, azt elő kell készíteni és áldozni is kell érte. Vár jövőjét és sorsát most készítik elő és most döntik el. Nagy eshetőségeknek nagy tétellel kell megjátszani a játszmát. Idegenforgalomhoz kultúrát kell adni és kultúra teremti idegenforgalmat. A város maga is vonzó, de itt van mellette két kihasználhatatlan kincs, Püspök- és Félix-fürdő. Turisztikai szempontból is, vannak esélyei és elérhetőségei.

Miért nem lehetne Nagyvár tehát a magyar Salzburg? Hogy magyar Bayreuth is lehetne, ennek esélyeivel külön akarok foglalkozni. Döntenünk kell hogy vissza tudjuk adni a leromlott Várnak ősi, lüktető erejét.

Dr. BANASS LASZLÓ

GAZDASÁGI ÉLET

Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Nagyvárad Takarékpénztár

Nagyvárad bekapcsolódása a nemzeti és nemzetközi pénzügyi életbe 1847-ben kezdődött, amikor Sztarovezky Imre, a híres gyermekorvos és kórházalapító elnöklésével megalakult az első nagyvárad Takarékpénztár, a Nagyvárad Takarékpénztár. Akkor még csak 5-6 pénzintézet volt az országban s így Nagyvár vállalkozása uttorés számba ment. Az intézet a gyorsan fejlődő városi polgárság teljes bizalmát élvezte és a telekkönyvi intézmény felállításával működését csakhamar kiterjesztette a vidék birtokosaira s a jobbágyfelszabadítás során földhöz jutott, de törkehiányban szenvedő parasztszálára is.

Az új pénzintézet karaktere a kor szellemében alakult ki: becsületesség, méltányosság, türelem voltak irányelvei és rövid idő alatt igen nagy tekintélyre tett szert, melyet mindjárt meg is tartott. A közönség az „Öreg takarékos”, amint nevezték, nem is tekintette kereskedelmi vállalatnak, hanem olyan intézménynek, amellyel való összeköttetés kitüntetés számba megy. A bank igazgatói Sal Ferenc, Hoványi Géza, Hlatky Endre, Frankó Endre, dr. Karácsonyi János egyben a város és társadalom vezetői is voltak

s puritán jellemük az intézet működésében is megnyilvánult, Takarékpénztári részvényt csak örököltni lehetett, eladásra csak ritkán került. Csak természetes volt, hogy az intézet a fővárosban a hasonló szellemben vezetett Pesti Hazai Első Takarékpénztárral a Fáy András alapította legrégebbi magyar pénzintézettel létesített összeköttetést, mely a későbbi tőkeemelések során részvényérdekeltséget is vállalt. Trianon után ezt az érdekeltséget a Pesti Hazai égisze alatt működő Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank vette át. A román uralom alatt a tiszta magyar, keresztény és hazafias szellemben vezetett, tehát irredentának bélyegzett Nagyvárad Takarékpénztár válságba jutott s beolvadt a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbankba, melynek fiókjává vált. A Nagyvárad Takarékpénztár címet, amíg azt a román bankártörvény meg nem akadályozta, tovább is viselte, de így ismeri és nevezi ma is mindenki a Teleki-utca sarkán már majdnem évszázada működő intézetet.

A visszacsatolás után mozgalom indult meg a régi Takarékpénztár feltámasztására és az abban rejlő nagy erkölcsi tőke gyümölcsösztetésére. Ez

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

megfelelt a Pesti Hazai szándékainak is, mely az erdélyi pénzpiacra vezető helyet elfoglaló Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank mellett közvetlen kapcsolatot kívánt teremteni Nagyváradtal is. E célból a rendkívüli agilisán vezetett és reális alapokon nyugvó Nagyvárad Agrár Takarékpénztárral kezdett tárgyalásokat és dr. Demetrovics Elekkel, az intézet alapító vezérigazgatójával, valamint Bodor Bertalannal, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank vezérigazgatójával meg is egyezett olyképpen, hogy részvényérdekeltséget vállal az Agrár Takarékpénztárral, mely teljes egészében átveszi a volt Nagyvárad Takarékpénztár és Hitelbank nagyvárad fiókját. Az intézet vezérigazgatója továbbra is dr. Demetrovics Elek lesz, aki a virágzó intézetet a román uralom alatt minden krízis és a konverzió idejében, csupán saját erejére utalva, fenn tudta tartani. Az igazgatóságba úgy Budapest, mint Kolozsvár bizalmi férfiai helyet fognak foglalni. Átveszi a megnövekedő intézet a beolvadó bankfiók közbizalmát élvező egész személyzetét is. Az intézet ügyészei dr. Fráter Pál, a debreceni ügyvédi kamara Váradra visszaköltözött elnöke és dr. Krüger Jenő, a nagyvárad ügyvédi kamara elnöke lesznek. A történet megállapításokat az Agrár Takarékpénztár október 12-én tartandó közgyűlése fogja véglegesíteni.

Tárgyalások folynak még abban az irányban is, hogy a Nagyvárad Takarékpénztár szellemi örökségének átvétele az intézet címében is kifejezésre jusson. Minden remény meg van arra, hogy az intézet ugyanazt a bizalmat és szeretetet fogja élvezni, mint a régi Nagyvárad Takarékpénztár.

VILLEMELLENŐRZÉSEKEN LEPEZIK LE A STRÓHMANOKAL- DOLGOZÓ KIJELÖLT TEXTILNAGY- KERESKEDŐKET

A Magyar Tudósító jelenti: A közel-látási miniszterium a textilnagykerekeskedők kijelölése után is figyelemmel kíséri a textilpiacot. Weiss Iván államtitkár irányításával rövidesen megkezdődnek azok a razziaszerű ellenőrzések, hogy a kijelölt textilnagykerekeskedők nem működnek-e együtt zsidó tőkészekkel, vagy zsidó textilekkel. Amennyiben ilyen dologra jönnek rá, a kijelölt nagykerekeskedőtől visszavonják az engedélyt és az így felszabadult helyekre olyan keresztény textilnagykerekeskedőket jelölnek ki, akik a jelenleg szűkrezabott számarány mellett az első kijelölésnél nem voltak számításhoz vehetők.

Csikmenaságon XIII. századbeli szobrokat találtak. Marosvásárhelyről jelentik: A csikmegyei Ménaság község katolikus templomának padlásán három XIII. századbeli felbecsülhetetlen értékű, művészi faragású faszobrot találtak. (MTI)

H I R E K

Szerkesztőségi és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
 Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza

MIKOR KELL SÜTÉTITENI?

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Szeptember 13-án az elsőétítést 19 óra 10 perckor kell végrehajtani és 5 óra 30 percig tart.

A HERCEGPRIMÁS IMÁT RENDELTE EL A HAZÁÉRT ÉS A HADBAVONULTAKÉRT. Budapest, az Esti Újság írja: A hercegprimás imádságot rendelt el a hazáért és a hadbavonult katonákért. A magyar katolikus papság eddig is állandóan külföldi imádságot mondott misézés közben a hazáért. A püspöki kar most a hívek nagy tömegét is be akarja vonni az imádságos megemlékezésbe. Szerédy Jusztinián bíboros hercegprimás az egész ország területére elrendelte, hogy naponta a plébániákon bemutatott misén, a nem plébániái templomokban és kápolnáknál pedig a leglátogatottabb misén a papok imádkozzanak a hívekkel együtt a hazáért, a hadbavonultakért és hozzátartozóikért.

A BALESETEK SZAPORODÁSA. Közismert tény, hogy a forgalmi eszközök gépesítése maga után vonja a forgalom megnövekedését nemcsak a városokban, hanem az országutakon is. Természetes, hogy ez a forgalom-növekedés egyúttal gyakori balesetek okozója is. A balesetekből származó károk csökkentésére szolgál a balesetbiztosítás, amely úgy önállóan, mint az életbiztosítások kiegészítéseként is köthető. Mindenkinek szüksége van balesetbiztosításra, amely úgy halálesetre, mint állandó rokkantságra, sőt balesetből származó munkáptelenség esetén napi kártérítésre is szólhat és így esetleges kereséptelenség idején megvédi az illetőt vagy családját a nélkülözésektől. A díj olcsó és az **EISŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** helybeli főügynöksége, illetve képvisellete készséggel ad bővebb felvilágosítást. Budapesti pözpont: IV., Vigadó-tér 1.

Radocsay László igazságügy-miniszter németországi tanulmányuton. Dortmundból jelenti a NTI: Radocsay László igazságügy-miniszter, a németországi igazságügyi intézmények tanulmányozása során megtekintette a lipcei törvényszéket. Csütörtökön megtekintette a freiburgi fogházat. (MTI.)

BAJTÁRSI PARANCS A 37-ESEKHEZ. Elrendeljük, hogy vasárnap, folyó hó 14-én délelőtt 9 órakor tartandó 37-es ezrednap és több közös bajtársi dolog ügyében kötelező a megjelenés. *Tűzharcos fősoport elnöksége.*

AZ ORSZÁZÁSZLÓ előtt szeptember 14-én, vasárnap a Baross Gábor kereskedelmi középiskola diákjai állnak díszőrséget.

FELHÍVÁS NAGYVÁRAD VÁROS KÖZÖNSÉGÉHEZ. Nagyvárad egykori háziereidének, a volt cs. és kir. 37-139. gyalogezrednek szeptember 14-iki, vasárnapi ezrednap ünnepi alkalmából a városba előkező vendégek, tábormozgók, más magasrangú katonatisztek és az ezrednek olyan derék fiai érkeznek, akik életüket kockáztatták és készek ma is kockáztatni a hazáért. Eppen ezért felkérjük Nagyvárad város közönségét, hogy a vasárnapi ezrednap alkalmából, amely a városnak is ünnepe, a három Eötvös József-utca, Horthy Miklós-ut, Rákóczi-ut, Bémer-tér, Szent László-tér, Hlatky Endre-utca és a Mussolini-térnek a felvonulási útra eső házait és üzleteit fellobogózni szíveskedjenek, hogy ezzel is kifejezést adjunk a diés multu volt háziereidünk iránti megbecsülésünknek. *A volt cs. és kir. 37-139. gy. ezred ezrednap rendezőbizottsága, Nagyvárad.*

Ma este van a Katolikus Legényegylet bálja. Ma délután 6 órai kezdettel tartja a Katolikus Legényegylet műsorral egybekötött szezonnyitó bálját. A szezonnyitó ünnepi beszéd dr. Tempfli István igazgató mondja. Színe kerül a Kis kádet három felvonásos operett a Legényegylet műkedvelő gárdájával. Kérjük a közönséget, hogy tekintettel a korai zárórára pontosan jelenjenek meg.

VASÁRNAP REGGEL SZÜNETEL AZ ÁRAMSZOLGÁLTATÁS. Nagyvárad. Saját tud. Mint a villamosművek igazgatóságától értesülünk holnap, vasárnap reggel 6 és 8 óra között a villanyáramszolgáltatás üzemi okokból szünetelni fog. A villamosművek igazgatósága figyelmezteti a város lakosságát, különösen azokat, akik magasabb helyen (Níl-gesz-telep stb.) laknak, hogy erre az időre lássák el magukat a szükséges vízzel.

DR. HALÁSZ BÉLA IDEG- ÉS ELMESZAKORVOS hazaérkezett és rendeléseit *Rimanóczy-utca 7. szám* alatt újból megkezdte.

Az Újságró Orthon nagy gonddal, izléseken át alakított téli helyisége szombat este nyílik meg, hogy a tagok és vendégeik számára meghitt, kellemes szórakozóhelyet biztosítson. Minden este tánc. Kitűnő konyhája városzerte népszerű.

ORVOSI HIR. Dr. Szőke Ferenc főorvos szabadságáról hazaérkezett, rendeléseit újból folytatja *Bétegeknek és gyermekeknek. Szaniszló-utca 65. sz. alatt. Telefon 15-27.*

FELVÉTEL A BUDAPESTI MÉRNÖKI KAMARÁBA. A Hivatalos Lap szeptember 10-iki száma közli a budapesti Mérnöki Kamara határozatát, amelynek értelmében Békefi Miklós erdőmérnököt tagjai közé felvette. Békefi Miklós sokáig volt Nagyváradon a római katolikus püspökség alkalmazásában. Jelenleg Ebesden folytat magánmérnöki gyakorlatot.

Ne festesse lakását,

mielőtt meg **Simbó János** szobafestő mester legújabb őszi lakberendezési vásári falmintáit. — Levelező-lap hívásra hához megyek! Nagyvárad, Meszes püspök-u. 19, az olasz temető mellett

BAJTÁRSI ÉRTESETÉS. Felkérjük az összes volt 4-es honvéd bajtársakat, hogy folyó hó 16-án este 7 órakor a Tűzharcos Szövetség helyiségében megtartandó megbeszélésen jelenjenek meg. Tárgy: az október 4-én megtartandó ezrednap és az 5-iki márványemléktábla leleplezése *Kratochvil* tábornok részvételével. A megbeszélés után bajtársi vacsora a Széchenyi-vendéglőben. A volt 4-es honvéd bajtársi kör elnöksége.

Az országos kirakodóvásárt Nagyváradon hétfőn és kedden tartják meg. Ugyanekkor lesz az állatvásár is.

MŰSOROS GYERMEKDELUTÁN AZ ÖSSI-TELEPEN. Nagyvárad. Saját tud. Az Össi-telepi református imaházban vasárnap délután 3 órai kezdettel műsoros gyermekdelután lesz. A műsört szavalt, énekszám és jelenet teszi változatossá. Az ünnepélyen tíz gyerek búcsúzik el a gyermekotthonról és mondanak köszönetet, amiért éveken keresztül szeretettel, gonddal nevelték fel őket s most az iskolába mennek, hogy felnőve hasznos emberkékké legyenek. Erre a kedvesnek ígérkező gyermekdelutánra szeretettel hívják a szülőket és minden érdeklődőt. Műsor után a gyermekek uzsonnákat kapnak.

KIRÁNDULÁS. A Bihar Egylet 14-én, vasárnap rendezi meg első nagyváradkörnyéki útjelzés felavatását. Találkozás a Közkórház előtti kiindulási pontnál. Utirány: Póskút, Vöröspatak, Hidaspatak, Balaskó kilátó. Indulás: vasárnap reggel 8 órakor. A Vöröspatak erdőszegte tisztásán szalonna- és fleckensütés lesz. A kellemes szeptemberi délutánt a nagyvárad cserkészek hadijátéka teszi változatossá. Jelentkezni lehet az Idegenforgalmi Hivatalban. Rákóczi-ut 13. Jöjjen el, kellemesen fog szórakozni.

Andrási Ede okl. egyházaknagyszónok, a Zeneművészeti főiskola átképző tanfolyamáról hazaérkezett és a tanítást szeptember 15-én megkezdte. Új növendékek az Orszem papírkereskedésben (Orsolya-zárda épülete) adják le címüket.

LAKÁSEPIÍTŐ ÉRTEKEZLET BUDAPESTEN. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn, szeptember 15-én lakásépítő értekezlet lesz Budapesten a belügyminisztériumban. Az értekezleten Nagyváradot dr. Hlatky Endre főispán és *Palesik Béla* képviselik.

ÉVNYITÁS A NAGYVÁRADAI SZENT LÁSZLÓ GIMNÁZIUMBAN. Felhívom a Szent László gimnázium növendékeit, hogy f. hó 14-én, vasárnap reggel 8 órakor jelenjenek meg az intézetben. Évnyitó ünnepélyt f. hó 15-én, hétfőn d. e. 10 órai kezdettel tartunk, melyre az érdeklődő szülőket ezuton is meghívja az *Igazgató-ság.*

Összes iskolai KRONISZVEREK K K
Nemzeti
 papírüzlet
 Rákóczi-út 11.
 Telefon 14-25.
 Keresztény bolt
 Baross tag
beszerezhetők!

Bajtársak adakozzunk!

Felkérjük úgy az üzemi, mint a szakmai bajtársakat, hogy Haray Jánosné, kinek férje Németországba távozott s ő maga gyermekáldás előtt áll s már be is vonult a szülődébe, fil-léreiteken keresztül nyilvánuljatok meg és pillanatnyilag támogassátok. Adományokat a Magyar Lapok szerkesztőségébe továbbítsátok.

„Becsülettel”

N. M. K. elnökség

Eddigi adományok: 4 P
 Ujabbán befolyt:
 Kamuti Bertalan 2 P
 Összesen 6 P

A NAGYVÁRADAI KATOLIKUS DOLGOZÓ LÁNYOK — A D. L. — TANFOLYAMOT HIRDET. Szeptember 22-én, hétfőn kezdődik az Orsolya-zárdában egy 1 hónapos papír-szalma- és kukorica-hémas feldolgozó esti tanfolyam, amelyre szeretettel hívjuk meg Várad asszonyait, lányait, főleg munkástestvéreinket. A tanfolyam részvételi díja: 1 pengő. Jelentkezni és érdeklődni: M. Ignáciánál lehet az Orsolya-zárdában.

A református leánygimnáziumban (a volt m. kir. állami Szilágyi Erzsébet leánygimnázium, Tisza Kálmán-tér 2-4 sz.) az istentisztelettel egybekötött évnyitó ünnepélye szeptember 15-én, hétfőn délelőtt lesz. A nem református növendékek reggel 9 órakor a saját felekezeti templomában istentiszteleten vesznek részt. Gyülekezés az intézet udvarán fél 9 órakor. Az évnyitó ünnepély 10 órakor kezdődik az ezredévi emléktéri református templomban. Az istentisztelet rész végeztével fél 11 órakor a nem református növendékek is bevonulnak a templomba a megnyitásra. A református növendékek fél 10 órakor gyülekeznek az iskola udvarán, onnan vonulnak tanári vezetés mellett a templomba. Évnyitó ünnepélyünkre a szülőket s érdeklődőket szívesen látjuk. Felhívjuk növendékeinket, hogy az évnyitáson teljes számban jelenjenek meg. A tanítás kezdete szeptember 16-ika, kedd reggel 8 óra. Az igazgatóság.

FELHÍVÁS. Nagyvárad és vidék Ipartestület Ruházati és Textiliparosok szakcsoportja felkéri tagjait, hogy a cérnaulványait haladéktalanul váltsa ki, mert aki szeptember 18-ig nem veszi át, az a következő hónapra is elveszti igényjogosultságát Elnökség.

Pesti utamról angol és francia eredeti modellekkel hazaérkeztem. Mérsékelt árak mellett állok a n. é. hölgyközönségem rendelkezésére FIEDLER női divat szalon, Szilágyi Dezső-utca 12.

PERTRIX száraz telepek kaphatók és anódok
Bodor László körzetképviselőnél Nagyvárad, Szent László-tér 1

Asszonyoknak — Leányoknak

Beszámoló az őszi bécsi Divathétről

Bécs, szeptember hó
Tavaszi volt és hideg, a nap alig
alig dugta még ki fejét a felhők kö-
zül, amikor utoljára álltunk a törté-
nelmi Lobkowitz-palota barokk termei-

1. Raglánszabású, magasan záródó gyapjuszövet kabát rávarrot, zsebekkel és kétsoros gombolású kosztüm, nutria-zsebekkel

ben, arany barokk székeken, barokk asztalok mellett és — néztük, bámultuk Divat öfelsége kegyencnőinek hosszú sorát.

Nyárvége lett és — megint hideg, amikor újból ott állunk a barokk termekben, a barokk asztalok mellett, barokk székeken és — ugyanazt látjuk, ugyanazt élvezzük, amit tavaszon: szép asszonyok, leányok pompás seregét az örökkévaló Divat szolgálatában.

A Divat változik, a nők nem! Lásuk hát azt, ami újat ad!

A divat általános vonala nem változott. A mostani háborús idők erre nem alkalmasak. De igen fogynak örülni azok, akik tavaly nem vágták le az átalakított szoknya hosszából. Az idén valamennyit leengedhetnek belőle, szépen térden alul. Ezzel szemben az eddig erősen szögletes váll nőiesebbre halkult, gömbölyűbb lett és az erősen szűk, hosszabb szoknyával együtt igazán finom, karcsúbb figurát alkot, mint „sport”-elődei. A kosztüm tehát „nőiesebb lett”. A „klasszikus” bécsi kosztüm szoknyája

Elektromos tömegcikket gyártó nagy újpesti iparvállalat keres azonnali belépésre többéves gyakorlattal rendelkező öskeresztény fiatal mérnököket

és felsőipariskolát végzett többéves gyakorlattal rendelkező öskeresztény

fiatal műszaki tisztviselőket
Részletes ajánlatok az eddigi működés és a fizetési igény feltüntetésével „Jövő 1941” jellegűre
Haasenstein és Vogler r. t.
hirdető irodába, Budapest, V.
Dorotya u. 8. küldendők.

egyenes szabású és a kabátka is kisse hosszabb, mint tavaszi elődje.

A fantázia-kosztümekek azért korántsem haltak ki. Egyes vezető bécsi divatházak egyenesen favorizálják őket. A könnyen harangalaku és plüssiro-

Változások a kabátdivatban

Nagyot változott azonban a kabátdivat. A bő, raglánszerű, igen praktikus és szép formák helyébe a merőlegesen aláhulló egyenes vonal lépett. Jó alak mellett roppant elegáns és feltűnően decens megoldás. A bluzszerűen kidudorodó hát egészen eltűnt, egyetlen egyet sem láttunk. Sima tehát a hátvonal és disznélküli a kabát eleje is. A még tavalyról, sőt az idei tavaszról is ismeretes felrakott nagy külső zsebek részben eltűntek és többnyire egy-egy keskeny, részletes vágás jelzi csak a zseb helyét, jól eldugva a kabát oldalán. A sok esztendő uralkodó sportdivat egykor már jelentkezett „ceruzasilhouette” felújításához, de legalább is közeledéséhez mutat ez a favorizált új vonal. Igen sok esetben megfigyeltük, hogy egészen a külső baloldalon gomboló-

2. Sötétbarna selyemből készült elegáns délutáni ruha, ujszerű szabással. A szegélyezése aranyhímzés.

dik a kabát, roppant síkkes. A vonal egyszerűsége annyira hangsúlyozott, hogy csak a legrikább esetben láttunk gombokat a kabátokon. Néha mindössze a hónalj alatt a gallérről küll nyakig katonás sorban találtunk asszimmetrikus gombdíszítést egy-egy igen csinos darabon.

Az utcai és délutáni ruhákban a fent ismertetett új vonalnak megfelelően a szoknyarész erősen megnyúlt lefelé. Az alj itt is egyenesen szabott. Dacára ennek, a sokszor nagyon is egyszerű, esetleg elegánsan húzott és csak nagyon finoman drapírozott felsőrészel ellentétben a szoknyarész gazdagon díszített. Paszmány, applikációk, hímzés és olykor költényszerű drapéria biztosít teret a személyes ízlésnek és fantáziának. Ugyancsak kedvelt a többszínű, összegöngyölyözött húzott ruhaszél, amit ujjaknál is alkalmaznak. Egy roppant édes stoppoló mintát is láttunk; aki

zolt aljak roppant népszerűek és feltűnő újdonság a más, hozzáhangolt szövetből szorosan a csípőre, vagy derékra szabott szoknya-felső rész. Hogy milyen édesen néz ki egy ilyen „két-színű” szoknyácska, azt kevés fantáziával és sok ízléssel mindenki elképzelheti. Ugyanígy, a fantázia-kosztümekek kabátkája is rendszeren másnyagu, illetve színű. Igen gyakori és kedvelt a kabát helyett, sőt kabát fölé: a boteról

nek jó szabónője van, vagy maga ügyeskező, az rengeteget hozhat ki egy alkalmas szövetből.

Kézelők és gallérok szerepe az őszi divatban

Kézelők és gallérok feltűnő, de nem túldimenzionált megjelenése is új jelensége az őszi divatnak. A keskeny szalagocskától a széles bőrdíszítésig minden színű és rangú, a szövethez hangolt díszítőkellék jelentkehangolt anyagok felhasználása a szoknyarész díszítésére, valamint a független az idén. A legkülönbözőbb anyagú zsinórok minden vastagságban mint övek, derékdíszítés, nyakdísz, avagy a szövetbe bedolgozva kerülnek felhasználásra. A vállraterülő széles gallérok nőiesebb új vonal szolgálataiban állanak és — meg kell hagyni: — igazán szépek. Sok nagymama fog boldog örömmel korabeli finom vonalat felfedezni az idei divatban és az unoka-lányoknak érdemes lesz régi ládáik, sifonok mélyén rég elfelejtett csipkescsodák után kutatni.

A rövid késő délutáni és kis estélyi ruhák a mai időknek megfelelően diszkrét díszítésűek, sok arany és platina dekorációval. Láttunk egy bájos estélyi ruhát, amelyre aranyfestékkel óriási skót minta volt díszítve felrakva. Renkívül finom és ízléses volt.

Kedvelt és sikeresen alkalmazott mestermunka a kétoldalon hordható komplé-kabát. Láttunk olyan modellt is, amely mindkét oldalon többszínű összeállítású volt. Az egymásután kétszer bemutatott ugyanazon darab egészen másnak tetszett és alig lehetett megismerni. Ha nem hívták volna fel rá a figyelmünket, két különböző ruhadarabnak tartottuk volna.

Sterio Leonidas.

3. Fekete gyapjuszövet komplé platina-róka-zsebekkel

Bármilyen mérleg javításért,

forduljon bizalommal
Farkas József
mérlegkészítőhöz
Nagyvárad, Szent János utca 9.

Könyv és Kultúra

A lélek visszatér

Ezt a címet viseli Pakocs Károlynak, a kiváló Corvin-korszori papköltőnek legújabb novelláskötete, mely most jelent meg a könyvpiacra a Szentföldi Ferencrendi Zárda nyomdája (Budapest) kiadásában, egyszerű, ízléses kötésben.

Ez a nemes egyszerűség jellemzi magukat a történeteket is, amelyek emberi sorsokat, életkeletet, emberi gyöngeségeket, eltévelyedéseket, bűnöket tárnak fel, úgy, ahogyan egy pap — egy lelkipásztor — látja őket, belülről nézve, a lélek szemével. Kis, lelki tragédiákat, amelyek azonban sohasem merülnek el vigasztalan, sőt tragikumokban, hanem valamennyien fejlődnek egy nagy, egyetemes vigasztal, a hit vigasztalában, mert a lélek mindig, mindenütt — visszatér.

Visszatér a kis Gircsis Imru nyomorék testébe, amit halálos ágyán hibátlanul elsóhajítja a Hiszekegyet, amit egész nyomorult ki életében nem tudott megtanulni. Visszatér a vagyonát eltékozó és könnyelműségével saját édesanyját sirbakergető nagyur öregedő testébe, amit vezekelve, rongyosan, éhesen zárandokolja végig a földet, hogy lelki tisztulást, megnyugvást keressen. És visszatér az állás után hiába kilincselő és végső kétségbesében az életet önmagától gondolatlanul eldobni akaró leány fáradt testébe, aki a fehér kórházi ágyon — „állást álmodik”...

Ez a visszatérő lélek vonul végig az egész kötetben és tölti meg lélekkel, tisztasággal, magasabb erkölcsiséggel. Hiszük, hogy Pakocs Károly könyve kedvelt olvasmánya lesz azoknak, akik nemcsak érdekes történeteket, de leket is keresnek egy novelláskötetben.

Jelemvonások és tanulságok Apponyiról

Szilágyi M. Dózsa Jászó-premontrei perjel serlegbeszéde

Szilágyi M. Dózsa beszédei mindig eseményt jelentettek. Már harminc év előtt hirdette lángoló szavakkal azt a keresztény megújulást, amire Magyarország csak Trianon után tért át, pedig, ha már akkor hallgattunk volna Szilágyi M. Dózsa, talán ma másképp lenne sok minden. Amerikai utján rendkívül sokat tett Magyarország érdekében s szónoklataira az amerikai magyarság is felfigyelt. Nem is lehetett volna tehát hiánytalanabb szónok Szilágyi M. Dózsa, mint akkor, amikor a budai Katolikus Kör Apponyi emlékünnepeken a nagy magyar államférfiről kellett beszédet mondani. Ezt a beszédet adta ki most a premontreiek népszerű perjele a nagyváradj premontrei templom Szent Szive oltára javára. Beszéde olvasmányosnak is érdekes és tanulságos, hű jellemképet ad Apponyiról, akinek nagy gondolatait nem egy helyen idézi is. Az elegáns kiállítású füzet egy pengőért kapható és aki megveszi, nemcsak komoly élvezetben részesül, hanem a Szent Sziv oltár létesítéséhez is hozzájárul

(—10)

Belvárosi mozgóban

VIKI

A békebeli Nagyvárad és Biharmegye filmen.
Bársony, Jávör, Kiss M., Mály Gerő, Kabcs.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA Kertész Mihály rendezésében MA

A modern szimfonia

Egy család viszontagságos története négy asszony
házasságának tükrében.
Priscilla Lane, Rosemary L., Lolla L. Page,
John Garfield, Dick Foran. Legújabb hiradó.
Az előadások pontosan 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Apolló filmszínházban

Tolnay Klári, Simor Erzsébet és Jávör
gyönyörű filmszlágere

Tóparti látomás

SZÍNHÁZ

Ünnepi estén mutatkozott be az új
társulat operettegyüttese

Az esti pénztárnál már alig lehetett jegyet kapni. Pótszékeket állítottak be és a diákállókra is komoly urak és hölgyek szorultak, akik semmiképpen sem akartak lemondani az évadnyitási ünnepi előadásáról. A színház, amelyet új díszbe öltöztetett a nyár folyamán végzett átalakítás munkája, teljes fényben úszott, a páholyosokat zöldfűzerek ékesítették és a közönség estélyi öltözetben, a nagy elvárások szorongó hangulatában jelent meg a nézőtérben. Ott volt Nagyvárad keresztény magyar társadalmának jelentős része; sok új arc tűnt fel a felszabadulás előtti magyar élet ismert személyiségei mellett.

Nyolc órákor gördült fel a függöny és a társulat tagjai elénekelték a Himnusz, amit a közönség mély megilletődéssel, állva hallgatott végig. Aztán Putnik Bálint igazgató lépett a függöny elé és rövid ünnepi beszédet mondott. Köszöntötte Nagyvárad közönségét a gyönyörűen átalakított színházban, hálóját fejezte ki a város vezetősége iránt, mely szívén viseli a színház sorsát és ígérte, hogy Nagyvárad közönségének olyan előadásokat fog nyújtani, amelyek méltóak lesznek a Szigligeti Színház múltjához.

Aztán a *Hajduk hadnagya* című romantikus nagyoperett került színre, visszavarázsolva az elmúlt békeidők hangulatát. A mozgalmas, sok művészi erőt foglaloztató és nagy rendezői munkát igénylő dalmű kiválóan alkalmas volt arra, hogy Putnik Bálint társulatának új operett-színészei és színésznői bemutatkozhassanak. A darabot nagy tetszéssel fogadta a közönség, az előadás beleértve a rendezés teljesítményét, a díszletvezést és a zenekar munkáját is, minden tekintetben kifogástalan volt, s az új tagok bemutatkozása a legteljesebb sikerrel járt.

A címszerepét *Bakos István* játszotta. Rendkívül kellemes megjelenésű, szép tenor hangú, fiatal színész akinek alakítókézsége is túlmagasodik a bonvivánokkal szemben támasztott átlagos követelményeken. Operett-előadásainknak nagy erőssége lesz. *Solymossy Imre* táncoskomikus pompásan táncol, jól énekel és mókával állandó derűtséget váltott ki. *Radnóthy Éva*, az énekes primadonna szépségével, csengő hangjával és nemes egyszerűségű játékával egyenesen meggyerte a közönség tetszését. *Koltay Aranka*, a kis szubrett annyira bájjal, kedvességgel, ének- és táncstudással játszotta szerepét, hogy a publikum már első jelenete után szeretetbe fogadta. De jutott taps a társulat régi, bevált tagjainak, *Jurik* Emilnek, *Berengh* Bélának, *Tanay* Emilnek és *Barsi* Bélának is, akik mind jelentős mértékben hozzájárultak a sikerhez.

A második felvonás végén egven-

ként is megjelentek a szereplők a függöny előtt. Döntő percek voltak ezek. A kirobbanó tapsokból, amelyek erősségénél alig voltak kis hullámzások észlelhetők, meg lehetett állapítani, hogy minden új tag szer-

Az állóhelyen drukkoltunk a drámai
együttessel az operett sikerének

(Valahol a diákállón, a Szigligeti Színházban.) A Szigligeti Színház szezonnyitó előadása előtt sokan aggodalommal olvastatták a műsort, amely az első díszelőadást szeptember közepére és — horribile dictu! — pénteki napra hirdette. Egyesek merészen ki is mondták: mi jut eszébe ennek a Putniknak, hogy a nagy zsidó ünnepek előtt és hozzá még pénteken kezdi meg a szezonját? Lehetséges, hogy eljutottak annak a „meggondolatlan” Putniknak is a füléhez ezek a mendemondák, de ő bizony csak magabizón mosolygott és nem állt el a pénteki napra kitűzött szezonnyitó díszelőadás megtartásától. És neki volt igaza. A színház zsufolásig megtelt, eladták az igazgatói páholyt is és maga Putnik Bálint színigazgató, Delly Ferenc főrendezővel, Sármas Miklós rendezővel és a társulat prózai együttesének legkiválóbb tagjaival az állóhelyre szorult és onnan nézték végig a díszelőadást.

A jószemű újságíró hamar felfedezte ezt a színes kis szívet a földszinti „diákállón”, de feltűnt a közönségnek is a sok ragyogóan szép és elegáns nő és férfi a szürke állóhelyen s felvonások közben a nézőtér figyelme is erre a kis színészre irányult. A földszinti állóhelyen még soha sem voltunk, azért ott hagytuk szerkesztőségünk zsöllyénket, hogy a drámai együttes társaságában „drukkoljunk” az operett sikerének. *Jurik* Julcsi, *D. Thász* Klári, *Moory* Lucy, *Bartók* Juci, *Borsos* Manci, *Putnik*, *Delly* Ferenc és *Sármas* Miklós áldogáltak „valahol a földszinti állóhelyen”, olyan szerényen és csendesesen, ahogy színészeket még nem láttunk megjelenni a nézőtérben. Hát, Istenem, mi is egy kis elfogódottsággal léptünk be az egykori diákállóhelyre. Mennyi siker, lelkesedés, taps robbant ki innen egykor! *Zsigmondy* Anna, *Vigh* Manci, *Elsy* Emilia, *Tóth* Elek, *Kassab* Anna tudnak megmondani, hogy tudott sikerre emelni az a diákság, amelyik itt állt régebben, ahol most mi, akik az első felvonás nagy sikere után már nem drukkoltunk. A közönség felmelegedve, kipirult arccal áll fel helyéről, amikor világosság árad a nézőtérre s akik elmennek a diák álló előtt, meleg, biztató szeretettel, si-

zódottetését elismeréssel hagyta jóvá Nagyvárad közönsége.

A tetszésnyilvánítások természetesen *Delly* Ferenc főrendezőnek is szóltak, aki nagy hozzáértéssel hangolta össze az ország minden részéből összeválogatott művészi erőket és *Szathmáry* karnagynak, aki a viszonylag nehéz zenei feladatokban gazdag dalművet a töle megszokott rátermettséggel vezényelte.

Az új operettegyüttes tehát olyan eredménnyel vizsgázott a bemutatón, amely meleg, színházi estek elvárására jogosít.

mogató tekintettel nézik a drámai együttes még ismeretlen tagjait, mintha azt mondanák: bizunk bennetek, hogy ti is művészi élvezetet hoztok színpadunkra. S a hősnő, naiva, szende és anyaszínésző kis szerep elfogódott, de reménykedéstől csillogó tekintettel felel erre. Az operett sikeres bemutatkozásán találkozott a közönség a prózai együttesel is. És ez a találkozás, ha néma is volt, biztató és örömteljes. (—la.)

HETI MŰSOR:

Szombaton este: **Hajduk hadnagya.**
Vasárnap délután 4 órákor mérsékelt helyárrakkal: **Gyergyói bál.**
Vasárnap este: **Hajduk hadnagya.**

SPORT

Új összeállításban veszi fel a küzdelmet a Törekvés a Ganz ellen

Nagyvárad Sajtó tud. A Törekvés korszak, de lelkes szurkolóhada nem érti, mi történt kedvenc csapatával. Hétről-hétre súlyos vereséget szenved idegenben és idehaza egyaránt. Valami nincs rendben a Törekvés házatáján...

Farkas Sándor intéző sem érti a történeteket. — A csapat jó, — mondja, — de olyan pechszériában vagyunk, amilyenben talán még sohasem voltunk. Természetes, hogy szeretnénk megállni helyünket — mondja az intéző — az NB II-ben, ahová a bekerülés alig remélt ajándék volt. A csapat jó, ismétlem, ilyen jó talán még sohasem volt. De nem megy...

A villamoson a névtelen szurkolóval találkozunk. Ő az, aki árkon-bokron kitart a Törekvés mellett, talán éppen azért, amiért mások nem szeretik, mert munkás csapat. A sajátjének érzi...

A Névtelen Szurkoló nem játszik a szavakkal. kimondja úgy, ahogy érez és gondolja. Ezért volt őszinte és talán nagyon is „ráhibázott” a valóságára.

— Sajnos, a Törekvés vezetősége a megszállás alatt főképp zsidókból állt Magyarországon zsidó nem lehet egye-

Hétfő este mérsékelt helyárrakkal: **Gyergyói bál.**

Kedd este premier bérletben: **Alteregő.**

Szerdán és csütörtökön este: **Alteregő.**

— **Hajduk hadnagya.** Ma, szombaton és vasárnap este a tegnapi megnyitói ünnepi előadás óriási sikert aratott Hajduk hadnagya című gyönyörű muzsikájú nagy operett kerül színre a bemutatón. A díszelőadás szereposztásában, Radnóthy Évával, Jurik Icával, Koltay Arankával, Tanayval, Bakossal, Solymossyval és Bereng Bélával a vezető szerepekben.

— **Vasárnap délután és hétfőn** este mérsékelt helyárrakkal, az utóbbi évek legnagyobb sikerű operett újdonsága a Gyergyói bál kerül színre, a szabadtéri előadás elsőrendű szereposztásában.

— **Alteregő.** Kedden premier bérletben rendezi a színház az első prózai előadását. Asztalos Miklós történelmi tárgyú színműve kerül színre, Sármas Miklós rendezésében, Radnóthy Éva, Thász Klári, Bartók Juci, Sármas Miklós és Mátyás Géza, a társulat lírai szerelmesének első felléptével. Az Alteregő a budapesti Nemzeti Színház legnagyobb sikerű műsordarabja és bizonyosra vehető, hogy a nagyvárad Szigligeti Színház színpadán is hasonló sikert fog aratni. Külön érdekessége lesz az előadásnak, hogy a női főszerepet Radnóthy Éva, a kitűnő énekes primadonna alakítja. Az Alteregő kedden premier bérletben, szerdán és csütörtökön bérletszünetben kerül színre.

sületi vezető, sőt tag sem. A Törekvésből is kivonultak, helyesebben kivonultatták a zsidókat, akik anyagi áldozatot is hoztak a csapatért.

Most teljesen magára maradt az egyesület, minden anyagi háttér nélkül, pedig igen súlyosak a terhek. Nincs még támaszték, csak vén szurkolók — fojthatódik a monológ — talán 500 körül, akik fizetik a tagsági díjat.

— Nagy szégyen lenne, ha azért nem boldogulhatna a Törekvés, mert keresztény a vezetősége...

A Névtelen Szurkoló itt elhallgat és messzenéz szeme után ítélve a régi dicsőséget kutatja, valahol az utóéletelen messzeségben.

De igazat mondott az a szurkoló. A munkáscsapat is éljen és boldoguljon, a szurkolók pedig tartsanak ki mellette, ameddig csak lehet. A kudarc ne keserítse el, meg majd jobban is.

Igy talán Kiss elnöknek, Berényi alelnöknek, Szilágyi szakosztályvezetőnek és Farkas intézőnek is sikerül majd az, ami sikerült a zsidóknak azelőtt.

A munkáscsapatnak boldogulnia kell...

RÁDIÓ

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 14.

- 8.00 Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek
10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Predikál dr. Ravasz László püspök.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Kovács Sándor püspöki tanácsos mondja.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 Fohász. Himnusz.
12.35 Karácsonyi Margit és Szántó Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.
13.00 A szabad Várad bástyái közt. — A közvetítést Nagyváradról vezeti Dövényi Nagy Lajos. Hangfelvétel.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
15.45 Szalonötös.
16. Ószikék. Arany János verseiből előad Ónody Ákos.
16.40 III. Béla. Vas Olga dr. előadása. Közművelődési előadássorozat.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.20 Hírek magyar, német és román nyelven.
18.00 Magyar bucsusok. Petrő Sándor előadása.
18.25 A Rajkók zenekara és Sthymmel Miklós tánczenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Puhár István és Legényei József dr.
19.55 Robinson ne hagyj el. Színjáték.
21.40 Hírek.
22.20 Beszkárt-zenekar.
23.25 Pertis Jenő cigányzenekara.
24.00 Hírek.

KÉZFŐ, SZEPTEMBER 15.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, étrend és Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 A hazavágyó Erdély. Gál Zoltán előadása.
10.45 Királyok költője — költők királya. (Firduzzi). Irta Hallósy Márta. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Rádiózenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Csorba Gyula cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 A József nádor 2. honvédegyleg-ezred zenekara.
16.15 Diákféltúra.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.30 Timkó Margit magyar dalokat zongorázik.
17.45 A nemzet csinosodása. Irta Baróti Dezső dr. Felolvasás.
18.15 A Légierők fuvózenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Malcsiner Béla jazz-hármasa.
19.50 Komjáthy Aladár verseiből ad elő
20.10 Szabados Béla emlékhangverseny
21.40 Hírek.

Egy híres párizsi divatkreátor szerint, ma tulajdonképpen „egy bizonyos kimondott divat nincsen, általános divatirányzat van, de az oly elasztikus, hogy mindenki a saját számára megfelelőt veheti ki belőle”. Az izléssel öltözködő és alkatának hibáit ismerő asszony tehát választ egyéniségének megfelelő modellt és a különféle modern fűzőfazonok közül azt, amellyel elegáns és tökéletes vonalvezetést érhet el, ruhái alapjául. **Praktikus hölgy azonban csak rutinos fűző-spezialistához fordul.**

KOVÁTS SANDORNÉ

(Nilsgez-telep) szakszerű tanácsokat ad.

- 22.10 Mursi Elek cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Tanclemezek.
24.00 Hírek.

KEDD, SZEPTEMBER 16.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, étrend és Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Régi cégek. Irta Csatkai Endre Felolvasás.
10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Országos Postászenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Hanglemezek.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Kerényi György énekel.
15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Barabás Lidia hegedül.
16.15 Gyermekdelután.
16.15 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Horváth Rezső cigányzenekara.
18.00 Lélek... tesz csuda dolgokat. Irta Környei Elek. Felolvasás.
18.30 Magyar, német és olasz indulók hanglemezeiről.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Székesfevárosi Zenekar.
20.00 Rádió a rádióról.
20.50 A Vöröskereszt korszerű feladatai. Vitéz Simon Elemér dr. a Vöröskereszt országos elnökének előadása.
21.00 Toivo Kuula és Selim Palmgren c. Nagy Béla előadása.
21.40 Hírek.
22.10 A Magyar Revü Tánczenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Sárjai Elemér cigányzenekara.
24.00 Hírek.

SZERDA, SZEPTEMBER 17.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, étrend és Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Bácskai bokréta. Hunyadi Béláné előadása.
10.45 Tudjuk is, nem is. Irta Villant Rezső. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Imiczky László szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Kiss Lajos cigányzenekara.
16.15 Móra Panka meséi. Felolvasás.
16.15 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Budai Mandolin Zenekar.
17.45 Csillaghullás. Gulácsy Irén elbeszélése. Felolvasás.
18.15 Melles Béla zenekar.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Celebeszi fírvadászok közt. Irta Bandat Forst dr. Felolvasás.
19.40 Lammermoori Lucia. Opera.
20.50 Külügyi negyedóra.
21.40 Hírek.
22.10 Bura Sándor és cigányzenekara.
22.40 Rádiózenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 18.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, étrend és Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Zsoldos László elbeszéléseiből. — Felolvasás.
10.45 Asszonyszemmel Cziria földjén. Irta Rafael Viktorné. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Mária Terézia 1. honvédegyleg-ezred zenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Rádiózenekar.

- 16.15 Ruszin halgatóinknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Vakok Homéros Enekkara.
17.45 Gazdasági tanácsadó.
18.10 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Vadász László tárogatózik.
18.45 Karácsony az őszben. Közvetítés a Magyar Szentföldi Múzeum új betlehemi harangjáról. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalékos engedmény

Lakás

Kiadó egy-két nagyon elegánsan berendezett külön bejárattal utcai butorozott szoba, fürdőszoba, telefon és esetleg konyhahasználattal. Cim: Dúdek-utca 10. II. emelet 4. (Teleki-utca sark). Telefon 16-20. 348

Kétszoba, konyha, fürdőszobás lakást (esetleg fürdőszoba nélkül) keresek. Bitai, Csaba-utca 17. 348

Két egymásba nyíló butorozott szoba fürdőszobával, október 1-re kiadó. — Szilágyi Dezső-u. 4. 372

Kiadó: 2 egymásba nyíló elegánsan butorozott utcai szoba azonnal. Csengeri-u. 2. 261

Adás-vétel

Öltözködni olcsón csak Molnár használt ruha üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árat fizetek használt ruháért. 183

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órákat, ókszerű javított Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

26 kaptár méh, mézzel együtt eladó Antal János, Nagyléta, Bihar megye.

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Eladó strandláda szemben 2 szoba konyhás magánház. Cim a kiadóban 366

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek. Tarián ékszerész, Rákóczi ut 8. (Széchenyivel szemben).

Hálószoba igen szép, eladó. Deák Ferenc-u. 9. 10-5-ig. 380

Aranyat ezüstöt, ékszer magas áron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Fejős tehének liquidálás miatt eladók. Alsótörkőmérő-ut 105. (Tehénészet.) 347

Eladó női kerékpár új gumival. — Vasesztergályos bémunkát vállal, vagy a pad bérbe kapható, esetleg eladó. — Sorompó-u. 19. 369

Hálószoba butor eladó. Irinyi József-u. 26. 356

Ócska konyhaszekrény eladó. Gróf Csáky István-utca 24.

Különléle

120-150 magyarholdas mindent megtermő földterület keresek, urilakással, megfelelő melléképületekkel. Falutól, vasútállomástól legfeljebb 5 km-re, kövesutt mellett. — Megkereséseket: Szathmáry gazdatiszt. Nagykökényes, Ngráth m. kérek. 367

120 hold jóminőségű föld épületekkel Várad mellett bérbeadó. Érdeklődni Soós Sándornál, Mezőtelegd, Horthy-u. 16. szán. 378

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

Magyar urinők ruháikat, kabátjukat Mágórinénál varratják. Katolikus Kör épület. 381

- 19.20 Nagykovácsi Ilona Tóth Árpád verseket énekel.
19.40 Paracelsus. Irta Ráth-Végh István. Felolvasás.
20.10 Hanglemezek.
20.30 Bajor Gizi verseket mond Szabó Lőrinc fordításában.
21.10 Zathureczky Ede hegedül.
21.40 Hírek.
22.10 Pátria tánclemezek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Lovszi Ferenc cigányzenekara.
24.00 Hírek.

Nyugdíjasok, figyelme! Szeretné tudni mi van a nyugdíjával? Szeretne valamit meg tudni, vagy elintéztetni Budapestben? 48 órán belül már válaszol is szentléleki Pakott Dénes irodája, Mester-utca 41—a. Címet őrizze meg, mert szüksége lehet rá! 334

Gyorsírást, gépirást, legelőnyösebben Szabó Ferenc írásszaktanítónál tanulhat. Beöthy Ödön-u. 25. 301

Nyugdíjasnőknak kabát varrást részlete készít Mágóriné, Katoikus Kör épülete. 382

Fényképezek negatív retusch munkát válllok, postán 24 óra alatt vidékre elkészítem. Gózsá Erzsébet fényképezőmester. Nagyvárad, Teleki-u. 11. 368

Német, francia nyelvórákat ad külföldön végzett nyelvmesternő. Kapucinus-u. 18. Ferenczy. 360

Allást keres

Jogi doktorátussal bíró, kettős könyvvitelhez értő fiatalember bármilyen elfoglaltságot, állást keres vidéken is csekély díjazásért. Válaszokat „Keresztény” jellegre kér a kiadóba küldeni. 371

Óskeresztény mérlegképes könyvelő, levelező, adminisztrátor, német és román nyelvtudással állást keres „Komoly munkaerő” jellegre a kiadóba. 373

Nevelőnőnek, házvezetőnőnek ajánlok, középkori uriaszony. Német tanyerő. Jósika Miklós-u. 2. 376

Kezelő molnári állást keresek, félmagas örsésű vámmalomba. Cim: Orbán József, Téglavető-utca 107. Nagyvárad. 370

Házvezetőnőnek ajánlok fiatal, jóméjű uriaszony, háztartásban perfect. — komoly magános urhoz. — „Vidékre is” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába, Bazár-épület. 379

Gyors- és gépirónő állást keres azonnalra. Tóth Márta, Fecske-u. 3. 354

Allást nyee

Egy jó családból való fiút tanulónak felveszek. Csüllög, Mezey M.-u. 4. 374

Vincellért fixfizetéssel felveszek. — Nagyvárad, Berkovits Ferenc-u. 78. 377

Segédet és tanulót keresztényt fizetéssel felveszünk. Ullmann József és Fiai, Mussolini-tér 12. 364

Rikkancsokat fix fizetéssel felveszünk. Jeientkezni a Néplap expedíciós osztálynak

Elveszett

Elveszett a város népjóltéki ügyosztálya által kiadott 10 és 5 pengős nyugtáfüzet. Kérem a megtalálót a kiadóhivatalba leadni. 375

Jutalmat kap, ki Kanonokoron eltévedt rókasárga himnuszát elhozza. vagy nyomravezet. Percecs-utca 4. 366

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.